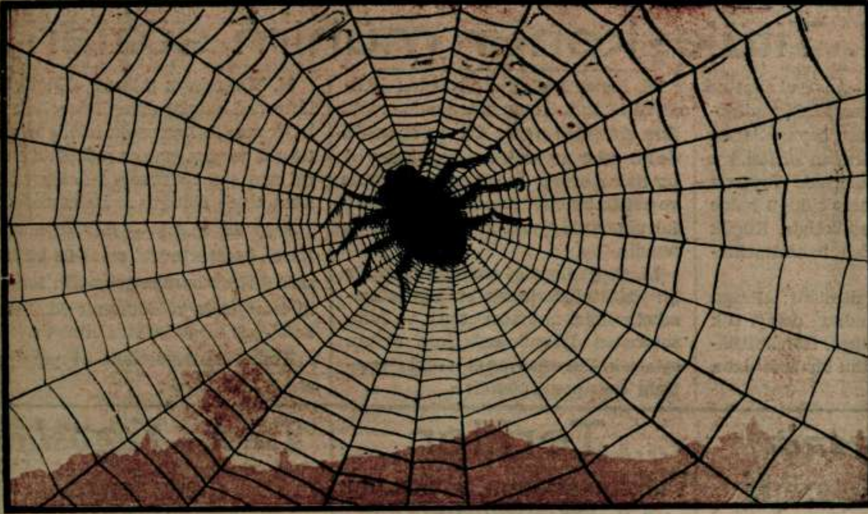
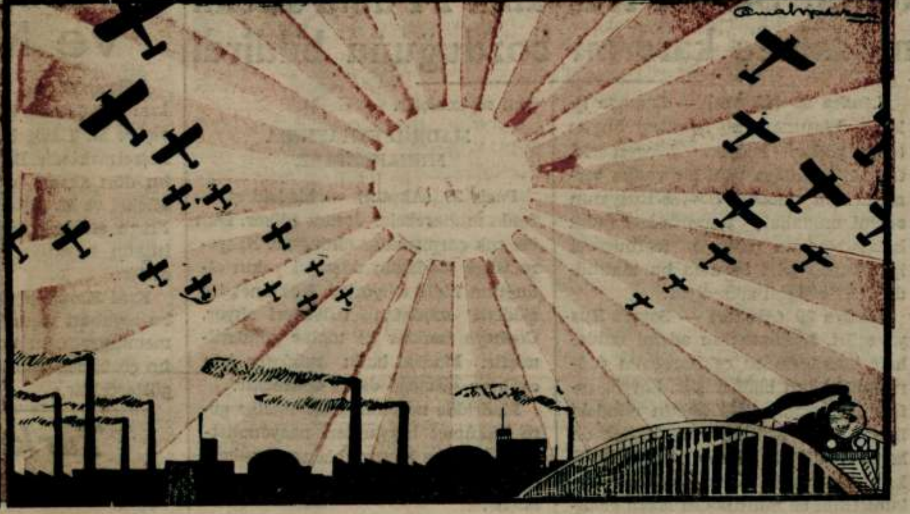
Bugün 16 sahife

AKŞAM

Sene 19 — No. 6478 — Fiatı her yerde 5 kuruş PERŞEMBE — 29 TEŞRİNİEVVEL 1936 Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Altı yüz yıllık Osmanlı saltanatının bilânçosu!

On üç yıllık Türk cumhuriyetinin bilânçosu

Kemalist rejim sarsılmaz bir sulh ve sükûn âbidesidir

Siyasî rejimlerin iyilik veya kötülüklerini -eskiden olduğu gibi- hukuk kitaplarının basma kalıp tarif ve tasniflerinden öğrendiğimiz devirler geçmiştir. Devletlerin idare şekilleri, bugün artık bir tarih ve tecrübe mahsulüdür. Her rejim, kuvvetini yahut zafını, nazariyat sahasında değil, tatbik edildiği yerde gösterir. Bu bakımdan, Türkiyede tatbik edilen cumhuriyet rejimi, Türkiye devleti ve Türk milleti için kudretini ve verimini yıl geçtikçe arttıran tek idare şekli olduğunu ispat ediyor.

Her yıldönümünde, gözlerimizi geriye çevirerek aştığımız mesafelere, geçtiğimiz yollara bakmak âdettir. Cumhuriyetimizin on üçüncü yılını bitirdiği bugünde, böyle bir muhasebe, faydalı olduğu kadar zevk verici, ümid ve neşe arttırıcı bir iştir. Fakat buna burada lüzum var mı? İçinde yaşadığımız, dün kadar kısa zamanda cumhuriyet rejiminin memlekette gördüğü büyük işleri hatırlatmak kendi varlık ve benliğimizi hatırlamak kadar bedihi bir vazife sayılabilir. Cumhuriyet idaresinin on üç yılda yaptığı, dünyayı hayrete düşüren inkılâpların hangisi unutulabilir? İçtimaî sahada, hergün ve her tarafta bahsedilen binbir ilerlemeyi yeniden tekrar etmesek bile, sadece demiryolu ve sanayi programının tahakkuku bir rejim için ebediyen kâfi bir şeref teşkil eder. Tarih, Türkiye cumhuriyetinin bu on üç yılını insan kudret ve azmının nelere yeter olduğuna en canlı misal olarak gösterecektir. Bu rejim, yalnız memleket içinde başardığı büyük işlerle değil, Türkiyeyi dışarda tanıtmak, Türk devletine beynelmilel siyaset âleminde

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necmeddin SADAK

İstanbul şevk ve neşe içinde çalkanıyor

Her taraf donandı, halk geçid resmini seyir için sokaklara döküldü

Piyade ve topçularımız geçerken

İstanbul, Cumhuriyetin on üçüncü yıl dönümünü bugün pek parlak tezahüratla kutluyor. Resmî hususî bütün müesseseler, mağazalar dükkânlar, Türk bayraklarile donanmış, geçit resmi alayını görmek için halk çok erkenden sokaklara dökülmüştür. Bayazıddan Taksime kadar uzanan bütün yollar, caddeler, yüz binlerce halk ile tıklım tıklım dolmuştur. Halk şevk ve neşe içinde çalkanıyor.

Bu sabah saat 9,5 da vali, vilâyet konağına gelmiş ve mebusların, İstanbul kumandanlığının, generallerin, üniversite, yüksek okullar ve kültür direktörile, belediye Halkpartisi ve sair teşekküller mümessillerinin ve en sonunda ecnebi konsolosların tebrikâtını kabul etmişlerdir.

Bu esnada geçit resmine iştirak edecek askerî kıtalar, askerî malûller ve şehid anaları, üniformalı ihtiyat subaylar, mektebler talebesi, itfaiye

(Devamı 4 üncü sahifede)

Ankara ve Prag seyahatleri çok alâka uyandırdı

Fransız mahafili Ankarada yapılacak konuşmalara çok ehemmiyet veriyor

(Yazısı beşinci sahifemizde)

Atatürk aziz misafirimizi dün kabul buyurdular

Dost memleket başvekili Ankarada parlak surette istikbal edildi

El işleri sergisi M. Stoyadinoviç tarafından açıldı, Türkiye - Yugoslavya arasındaki mukaveleler imza edildi, Başvekilimiz Yugoslav gazetecilerine beyanatta bulunarak Türk milletinden Yugoslav milletine selâm gönderdi

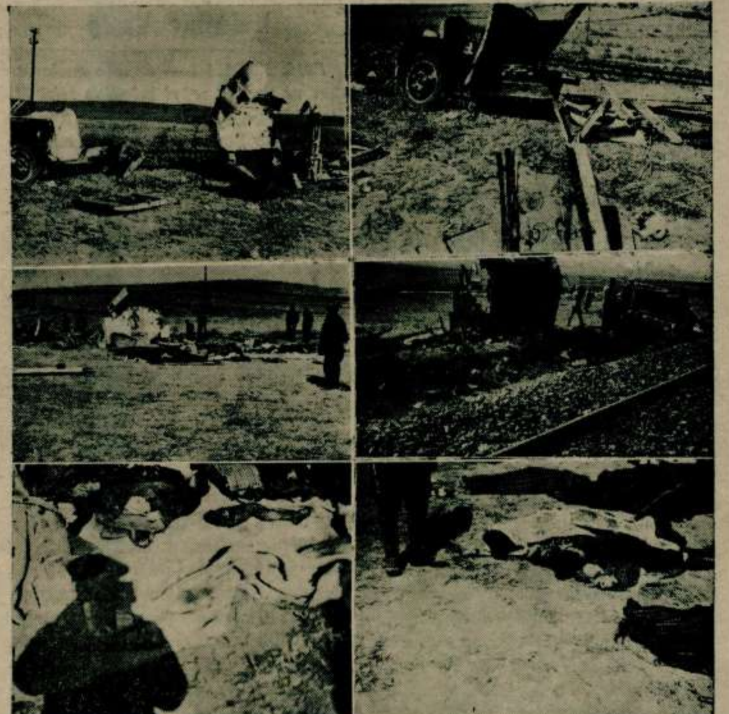
Ankara 28 (Telefon) — Dost Yugoslavya başvekili ekselâns Stoyadinoviç, refikası ve maiyeti bugün saat on buçukta hususî trenle Ankaraya geldiler ve istasyonda Başvekilimiz İsmet İnönü, Hariciye vekili B. Rüştü Aras, mebuslar, başvekâlet müsteşarı Kemal, Ankara valisi ve belediye reisi B. Nevzad, Hariciye vekâleti umumî kâtibi B. Numan Menemenci oğlu, Ankara garnizonu kumandanı, Emniyet müdürü ve Hariciye vekâleti erkânı tarafından karşılandı.

Ekselans Stoyadinoviç trenden beşuş bir çehre ile indiler... Bando Yugoslav, Türk millî marşını çaldı ve bir ihtiram kıtası resmi selâmı ifa etti. İstasyon ci-

(Devamı 5 inci sahifede)

İsmet İnönü ve M. Stoyadinoviçin dün akşamki ziyafette söyledikleri mühim nutuklar altıncı sahifemizdedir.

Şoför treni görmediğini iddia ediyor

Kazadan sonra otobüsün parçaları, etrafa dağılan bacaklar ve vücud âzası, ölenlerin toplanan cesedleri

(Yazısı beşinci sahifemizde)

Son dakika

Ademi müdahale komitesi dün toplandı

İtalya, Sovyet Rusyanın 24 defa ademi müdahale kararını bozduğunu bildirdi

Londra 29 (Akşam) — İspanya işlerine karışmamak komitesi bugün toplanmıştır. İtalyan delegesi M. Grandi komiteye yeni bir vesika vermiştir. Bu vesikada Sovyet Rusyanın ademi müdahale taahhüdüne sadık kalmadığından bahisle teşrinievvel iptidasındanberi 24 defa bu taahhüdü ihlâl ettiğini zikrediyor.

Londra 29 (Akşam) — Sovyet Rusya sefiri, hükûmetinin ademi müdahale komitesinden çekileceğinin doğru olmadığını bildirmiştir. Sovyet sefiri, İspanyada hükûmetin elindeki limanların, âsilerin elindekiler de kontrol edilmek şartile, kontrolünü kabul edeceğini yalnız İspanya hükûmetinin de muvafakati lâzım geldiğini söylemiştir.

MADRİD ETRAFINDA MUHAREBELER

Paris 29 (Akşam) — Madrid etrafında muharebeler devam ediyor. Dün bir çok çarpışmalar olmuştur. Nasyonalistler Madridin düşmesi yakın olduğunu iddia ediyorlar. Hükûmet ise şiddetli müdafaa tedbirleri alıyor. Cepheye tanklar ve toplar gönderilmiştir. Madrid halkı müdafaa için cepheye gitmeğe davet edilmiştir.

Madridde neşredilen bir tebliğe göre hükûmet tayyareleri nasyonalistlerin tayyare karargâhlarını bombardıman etmiştir. 19 tayyare tahrib edilmiştir.

İngiltere ile Japonya arasında mühim bir hadise

Japonyada bazı İngiliz bahriyelileri tevkif edilmiş

Londra 28 (A.A.) — İngiliz bahriyelilerinin Japonlar tarafından tevkif edilmeleri dolayısiyle baş kumandan amiral Charles Little, İngiliz filosunun Japonyaya icrası mukarrer ziyaretini tehir etmiştir.

Japonlar tarafından İngiliz bahriyelilerine fena muamele yapılmış olduğu söylenmektedir. Resmî mahafile göre, bu husus hakkında Tokyoya bir protestoname gönderilmiştir. Amiralın resmi bir ziyareti tehire karar vermesinin vaziyetin ciddi olduğuna delâlet etmekte bulunduğu ilâve olunmaktadır.

Bir Mısır vapuru battı

Londra 29 (Akşam) — Bir Mısır vapuru İskenderiyeye 15 mil mesafede batmıştır. 50 yolcu ile mürettebat boğulmuştur. Yalnız bir kişi kurtulmuştur.

Habeşistan

İngiltere İtalya tarafından ilhakı kısmen tanıyacak

Londra 28 (A.A.) — İyi haber alan mahafildeki kanaat, İngiliz hükûmetinin pek yakında Habeşistan üzerindeki İtalyan hakimiyetini kısmen tanıyacağı merkezindedir.

Adis-Ababadaki İngiliz elçiliği baş konsolosluğa çevrilecektir. Bu ise İtalyan hükûmetinin muvafakatini istilzam etmektedir. Maamafih İngiliz hükûmeti bu teşebbüse yalnız başına girişmiyecek ve daha evvel Fransa ve Amerika hükûmetleri ile bu mesele etrafında müzakerelerde bulunacaktır.

Büyük hazırlık

Fransa millî müdafaa tahsisatını arttırıyor

Paris 28 (Akşam) — Kabine bugün toplanarak 1937 bütçesinin esaslarını görüşmüştür. Millî müdafaa bütçesi beş milyar franga çıkarılmaktadır. Verilen tahsisat bilhassa hava bütçesi içindir. Eski tayyareler kâmilen yenileştirilecektir.

Paris 28 (A.A.) — Maliye nazırı, kabinenin içtimaında 1937 senesi bütçesinde muhammen masarif miktarının millî müdafaa masrafları ile yeni tayyarelerin ve yeni harp cüzütamlarının inşası için ihtiyar edilecek masarif haric olmak üzere takriben 42 milyar franka baliğ olacağını beyan etmiştir.

Bu suretle bütçe açığı, bir buçuk milyar olacaktır. Bundan başka şimal hududunun müdafası için de ayrıca bir takım masraflar derpiş edilmiştir.

Paris 28 (A.A.) — Nazırlar meclisi parlâmentonun açılması tarihini bu akşam tesbit edecektir. Parlâmento, 3 veya 5 ikinci teşrinde açılacaktır.

İngiliz ve Fransız gazetelerine hücum

Bir İtalyan gazetesinin şiddetli makalesi

Roma 28 (A.A.) — Tevere gazetesi Fransız ve İngiliz gazetelerinin güya Alman - İtalyan müzakerelerinde mütecaviz maksatlar takip edildiği hakkındaki neşriyatına şiddetle hücum etmektedir. Bu gazete, mezkûr müzakerelerin hiçbir neticeye varmadığına dair yapılan neşriyatı da tenkid ederek diyor ki:

«Öyle anlaşılıyor ki, Avrupanın garbında münhasıran nazarî veya tecavüzî olmıyan bir teşriki mesaiye akıl erdirilemiyor ve ancak Cenevre toplantılarının semeresiz siyaseti veya dolambaçlı ittifakların entrikalarından başka bir şey bilinmiyor. Avrupanın iki genç ve dinç milleti olan Almanya ve İtalyanın hiçbir kimseye karşı harbe girişmekte menfaatleri yoktur.

Genç milletlerin Avrupa sulhünü temin için güttükleri usul Avrupanın bugünkü yeni ihtiyaçlarına tekabül etmektedir. Bu, sulh metodudur.

Fransız - Sovyet pakti feshedilecek mi?

Meclis toplanınca âyandan biri bu yolda teklifte bulunacakmış

Paris 28 (A.A.) — Senato azalarından ve Versay şehri belediye reisi M. Henri Haye, meclislerin tekrar toplantısında bir karar sureti teklif edecektir. Bu karar sureti, Fransız hükûmetini Fransız - Sovyet paktını feshetmeye, veya bu pakti yeniden tetkik etmeye davet etmektedir.

Lokarno misakı

Almanlar yeni bir misak teklif edeceklermiş

Paris 28 (A.A.) — Birçok gazeteler, İtalya ile Almanyanın Lokarno konferansının içtimaını tacil etmek arzusunda oldukları söylenmektedir.

Echo de Paris gazetesi, Londradan öğreniyor: Almanlar, eski Lokarno misakı yerine kaim olacak bir misak akdini teklif etmek tasavvurundadırlar. Fransızlarla Almanlar arasında aktedilecek olan bu misak, harpten feragati mutazammın olacak ve İtalya ile İngiltere tarafından zıman altına alınacaktır.

Fakat bir müşkül zuhur etmiştir. Çünkü İtalya bu baptaki müzakerelere Lehistanın da iştirak ettirilmesi noktasında ısrar etmekte, Almanya ise buna mani olmak istemektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

Küçük itilâf dağılmıyacaktır

Kral Karol, M. Benes M. Stoyadinoviç ve M. Titüleskonun mühim sözleri

Bükreş 28 (A.A.) — Adverul gazetesi, kral Karol ile M. Benes, M. Stoyadinoviç ve M. Titüleskonun beyanatlarını neşretmektedir. Bu zevatın kâffesi, kralın dün akşam bir konferans vermesi halinde Vorvoda Michel ve M. Antonesco olduğu halde Praga gitmesi münasebetiyle, Küçük itilâfın hayatiyetinden bahsetmektedirler.

Kral Karol, şöyle demiştir: «Praga bu seyahati yaptığımdan dolayı çok memnunum, bu seyahat, Küçük itilâfın çözülmez bağlılığını bir kere daha göstercektir.»

M. Benes şunları söylemiştir: «Küçük itilâf, hukukumuzu tamamen muhafaza etmekle beraber Avrupa siyasetinde bir rol oynıyacak decerede kuvvetli bir hale gelmeğe kendi gayretlerimizle ve nefsimize olan itimadımızla muvaffak olmuş olduğumuzu gösteren bir sistemdir.

M. Stoyadinoviç, ezcümle demiştir ki: «Müttefiklerimizle en sıkı münasebetlerimizi muhafaza etmek ve komşularımızla iyi münasebetlere devam eylemek, Yugoslavyanın harici siyasetinin esas prensipleridir.»

M. Titüleskoya gelince: «Küçük itilâfın nail olduğu muvaffakıyetin milletler cemiyeti çerçevesi içinde ve mütekabil yardım esasına müstenid tedafüî mıntakavî sistemin müessiriyetini isbat etmiş olduğu» mütaleasındadır.

Prag 28 (A.A.) — Romanya kralı Karol, beraberindeki zevat ile birlikte saat 9,15 de buraya gelmiştir. Kendisini istasyonda reisicumhur M. Benes ile birçok zevat istikbal etmiştir.

Kralın muvasaletinde 21 pare top endaht edilmiştir.

Türkiyenin haricî siyaseti

Hariciye vekâleti umumî kâtibi bugün bir konferans verecek

Ankara 28 (Telefon) — Yarın (bugün) Ankara radyosunda Hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu tarafından Türkiyenin harici siyaseti hakkında mühim bir konferans verilecektir.

Ankaradaki izcilerin dünkü tezahüratı

Ankara 28 (Telefon) — Cumhuriyet bayramı münasebetile Ankaraya gelen izciler bugün saat 15 de Ankara Halkevinde toplandılar ve burada muntazam bir yürüyüş ile Ulus meydanına gelerek abideye çelenk koydular, Nutuklar söylenedi, tezahürat yapıldı.

Bütün Ankara bayraklarla donatılmış ve elektriklerle tenvir edilmiştir. Her taraf pırıl, pırıl elektrik ziyası içindedir.

Avusturya hariciye nazırı Buda peşteden döndü

Budapeşte 29 (Akşam) — Avusturya Hariciye nazırı M. Şmit Viyanaya döndü. Neşredilen resmi tebliğde iki Hariciye nazırı arasındaki görüşmelerin fikir birliğini gösterdiği ve İtalya, Macar, Avusturya Hariciye nazırlarının 11 ve 12 ikinci teşrinde Viyanada toplanmaları kararlaştırıldığı bildiriliyor.

İngiltere sahillerinde fırtına durdu

Hamburg 28 (A.A.) — Bahriye rasathanesi dün akşam bütün sahil boyunca hüküm süren büyük fırtınanın gece sükûnet peyda ettiğini bildirmiştir.

Londra 28 (A.A.) — İngiltere sahillerinde hüküm sürmüş olan fırtına yedi kişinin ölümüne ve çok mühim zayiata sebebiyet vermiştir. İskoçyada 24 tayyare hasara uğramıştır.

Fenerbahçeliler

Dün Ankaraya vardılar maçların günü henüz tayin edilmedi

Ankara 28 (Spor muhabririmizden) — Çok iyi geçen bir yolculuktan sonra tam saat dokuzu kırk geçe Ankaraya geldik. İstanbulda Türk spor kurumu ikinci başkanı B. Halid bayrak, Ankaragücü reisi B. Fikret, Çankaya klübü namına B. selâhattin ve sporcular tarafından karşılandık. Birinci maçımızı cuma günü yapacaktık, Ankaralılar bu maçın cumartesi ve ikinci maçın pazar olmasını istiyorlar.

Prağdaki nutuklar

Prag 29 (Akşam) — Buraya gelen kral Karolun şerefine dün akşam bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette Çekoslovakya reisicumhuru M. Benes ve kral Karol irad ettikleri nutuklarda Küçük antantın sarsılmaz bir kuvvet teşkil ettiğinden ve sulh ve sükûn için çalıştığından bahsetmişlerdir.

M. Hitlerin tebrik telgrafı

Berlin 29 (Akşam) — Türk cumhuriyet bayramı münasebetile M. Hitler, Türkiye reisicumhuru Atatürke tebrik telgrafı çekmiştir.

Terfiler

Vali, kaymakam, mektupçu ve nüfus müdürlerinden kimler terfi etti?

Ankara 28 (Telefon) — Vali, kaymakam, mektuçu ve nüfus müdürleri arasında terfiler yapılmıştır.

Seyhan valisi B. Tevfik Hadi, Konya valisi B. Cemal ikinci dereceden birinci dereceye, Isparta valisi Fevzi üçüncü derceden ikinciye, Bolu valisi Salim, Çorum valisi Hüseyin dördüncü dereceden üçüncü dereceye terfi etmişlerdir.

KAYMAKAMLAR ARASINDA

İkinci sınıftan birinci sınıfa terfi eden kaymakamlar şunlardır: Hilmi (Sürmene), Niyazi (Meriç), Akif (Bozdoğan) İhsan (Alaşehir), Hikmet (Riga), Fikri (Salihli), Mustafa (Artova) Şevket (Şerifan), Sabri (Hopa), Hamdi (Soma) Necmeddin (Kilis), Mazhar (Kemaliye), İhsan (Karamürsel), Ferid (Reşadiye), Talât (Hanye), Ridvan (Sındırgı), Agâh (Eminönü), Ragıp (Osmaneli), Zeki (Gemlik), celâl (Tuğrul), Selim (İmroz), İbrahim (Burhaniye),

Üçüncü sınıftan ikinci sınıfa terfi eden kaymakamlar da şunlardır:

Nedim (Iğdır), Kerim (Tuzluca), Kemal (Kâzımpaşa), Asaf (Sivrice), Fahreddin (Buçka), Emin (Menemen), Fikret (İzre), Abdülkadir (Ovacık), Şahap (Bulanık), Fahri (Malazbert), Nureddin (Seyhan), Nadir Erciç), Riza (Kiki), Hamza (Şavşat), Necati (Anamur), Said (Saideli), Talip (Kuruçay), Nazım (Malkara), Hamdi (Görele, Nazım (Savur), Eşref (Beytüşşebap), Avni (Kozan), Yusuf (Köle), Ahmed(Hazar), Necmeddin (Posof), Necati (Nuseybin), Kâmil (Alaca), Rifat (Çıldır), Mazlûm (Ahlad), Cevdet (Elskirt), Nasuhi (Arapsun), Rebii (Gölcük), İsmail (Düzce.)

MEKTUPÇULAR

Kayseri mektupçusu Neşet Diyanbekir mektupçusu Nazım Rize mektpçusu Kâni, Antep mektupçusu Vehbi, ikinciden birinci dereceye, Kastamoni mektupçusu Tevfik, Çanakkale mektupçusu Talât, Gümüşhane mektupçusu Seyfeddin, Mithat (Elâziz), Alaeddin (İzmir), üçüncüden ikince dereceye terfi etmişlerdir.

NUFUS MÜDÜRLERİ

Çorum nüfus müdürü Hadi Seyhan nüfus müdürü Mithat Denizli nüfus müdürü Riza, Bilecikten Kemal, Bursadan Nihad, Boludan Kemal, Sinoptan Fikri birer derece terfi etmişlerdir.

Efgan harbiye vezirinin telgrafı

Ankara 28 (A.A.) — Efgan Harbiye veziri Altes Şah Mahmud han memleketimiz topraklarını terkederken general Kâzım Özalpa Nusaybinden şu telgrafı göndermiştir:

«Türkiye cumhuriyeti topraklarından ayrılırken sevgili memleketinizde bulunduğum müddetçe hakkımda gösterilen kardeşçe muhabbetten ve çok samii hüsnü kabulden dolayı çok memnun ve müteşekkir olarak zatı devletlerine bütün Türk ricaline candan muhabbetlerimi arzeder ve kardeş millet ve memleketin ve çok muhterem büyük reisinin refah ve saadeti hakkındaki en har ve samimi temennilerimi bu vesile ile bir daha tekrar eylerim.»

Türk - Yugoslav dostluğu

Dün akşam Belgrad radyosunda bir konferans verildi

, Dün akşam Belgrad radyosunda Türkiye - Yugoslav dostluğu hakkında bir konferans verilmiş ve bu arada lâik Türkiyenin yep yeni bir sahada inkişaf ettiğine işaret olunmuştur.

Türkiye ve Yugoslavyanın maksadlarının tamamile yekdiğerine tetabuk ettiğini söyliyen hatib demiştir ki:

— Atide bir müsademeye imkân ve ihtimal yoktur. Bu katiyen bertaraf edilmiştir. Türkiye, Yugoslavyayi yekdiğerinden ayıracak makul hiç bir sebep yoktur. Sulh ve müsalemetin teminı hususunda da Türkiye Yugoslavya ile beraber çalışmaktadır.

Bundan sonra Balkan antantından bahsedilmiş ve bir zamanlar Avrupanın barıt deposu denilen Balkanların Avrupaya örnek teşkil ettiğine ve Balkan devletleri arasındaki dostluğun günden güne kuvvetlendiği söylenmiş ve Möntreux'de kazandığımız zafere temas ederek Türkiye için hayat meselesi olan boğazlar mukavelesinin müzakeresinde Türkiyenin bu muhik ve makul talebine Yugoslavyanın da müzaherette bulunduğunu söylemiştir.

Türkiye - Yugoslavya arasındaki dostluğun inkişaf ve anlaşmaların en büyük vazifenin matbuata düştüğünü söyliyen hatip geçenlerde Yugoslavyayi ziyaret eden Türk gazetecilerinin Yugoslavya hakkındaki makalelerinden memnuniyetle bahsetmişlerdir.

Hatip konferansını şu cümlelerle bitirmiştir:

— Başvekil M. Stoyadinoviçin Türkiye cumhur reisi Kamâl Atatürk ve ricali ile temas ve müzakeresi Yugoslav tarihinde gayet mühim bir devre teşkil edeceği şüphesizdir.

İki dritnot

İngilterede 34 bin tonluk iki zırhlı yapılıyor

Londra 28 (A.A.) — Sir Samuel Hoare, Vaşington muahedenamesi inkiza eder etmez ikinci kânun başlangıcında 34 bin tonluk iki zırhlının inşaat tezgâhlarına konulacağını bildirmiştir.

Bunlardan birisi, kral Jorj, diğeri de prens do Gal'dır. Bu iki gemi, on dört senedenberi ilk olarak inşa olunan iki zırhlıdır.

Londra 28 (A.A.) — Sir Samuel Hor, bir ziyafette irad ettiği nutukta bahriye zabitleri kadrosunun daha ziyade genişletileceğini bildirmiştir.

İsviçre sefiri Ankaraya gitti

İsviçre sefiri M. Martin dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bedava eğlence yolu

İstanbulda eğlencenin çok pahalı olduğundan şikâyet ediyoruz. Burası doğru. Fakat ayni derecede doğru olan başka bir hakikat daha var: Eğlence insanlar için bir ihtiyaçtır. Bu iki hakikati nasıl telif etmeli?

İnsan zekâsı, bilhassa İstanbulluların kurnaz zekâsı bunu halletmekten âciz kalmamıştır. Bugün İstanbulda o pek pahalı eğlenceler ucuzlatılmak değil bedavaya indirilmiştir. Güzel bir yere gidiyorsunuz, yiyor, içiyorsunuz, beğendiğiniz hanımlarla dans ediyorsunuz. Hiç bir para vermedikten başka ikram da görüyorsunuz.

İşte pahalı eğlence ve boş kese bir araya gelince İstanbulda böyle bir harika vücud bulmuştur. Hani turist celbetmek için gûya bir takım teşkilâtlarımız var. Bunlar propagandalarına İstanbulun bu hususiyetini kaydedecek olurlarsa zannederim ki ucuzluğa hasret çeken insanlar dünyanın her tarafından İstanbula akın etmeğe başlarlar.

Fakat bu bedava eğlencenin küçük bir zorluğu var. İnsan pişkin olmak lâzım. Bu herkesin kârı değildir. Fakat eğlence ihtiyacı karşısında ceplerin delikliği uzun müddet devam edince, galiba bu temrin de hasıl oluyor ve artık ondan sonra her zaman önünüze geniş, mütenevvi, leziz ve nefis eğlence sahası açılıyor.

Bu eğlenceden istifade için olmasa da neden ibaret olduğunu anlamak için okuyucularımda bir merak uyandığını hissediyorum. Mukaddemeyi daha ziyade uzatmadan işi izah edeceğim.

İstanbulun şimdi en revacda olan en kibar ve bedava eğlencesi düğünlere davetsiz gitmekten ibarettir. Hele bu davet bir otel salonunda veya buna benzer bir yerde yapılacak olursa iş bütün bütün kolaylaşıyor.

Yüz kişi davet ettiğiniz bir düğün eğlencesine iki yüz kişinin dolmuş olduğunu görürseniz hiç hayrete düşmeyiniz. Bunlardan bir kısmı davetlilerin davetlileridir, yani onların peşine takılıp gelmiş kimselerdir. Fakat düğünde ne iki tarafın kimseyi ne davetlilerden birini tanımadıkları halde içeriye dalan eğlence meraklıları da çoktur. Bunlardan kadınlar güzelce akşam esvabı da giyerler, temizce boyanırlar, gülerek, şakalaşarak teklifsiz ve pervasız gelirler. Buyurunuz diye kapıdan karşılanırlar. Gelin tarafı güveyin, güvey tarafı gelinin davetlisi zanneder. Hafif bir fiskos. Acaba şu hanımlar kim? Bilen yok. İş anlaşılır ama kendilerini kapı dışarı etmeğe kimsede yüz yok...

Erkekler de böyle. Bunların bir hususiyeti daha var: Büfeyi muhasara altında tutanlar onlardır. Sandviç, pasta, bul hasılı ne varsa hep onlar için yapılmıştır. Yerler, içerler, dans ederler ve geldikleri gibi dönerler. Davet sahiplerine yalnız bir merak kalır: Acaba kimdiler?

Akşamcı

Bakırköyünde Parti binası dün merasimle açıldı

Cumhuriyet Halk partisinin Bakırköyünde İstanbul caddesinde inşa ettiği yeni binanın açılış merasimi dün saat 10 da parti, vilâyet, belediye erkânı, umumî meclis azası ve civar halkı huzurunda yapılmıştır. Bu münasebetle yeni bina Türk ve parti bayraklarile süslenmişti. Merasimden sonra davetliler büfede izaz edilmişlerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

İtfaiye mektebi

Açılış resmi dün öğleden sonra yapıldı

İtfaiye âmir ve efradına nazarî, amelî meslek dersi vermek üzere tesis edilen itfaiye mektebi ile yeni inşa edilen itfaiye garajının açılış resmi dün öğleden sonra yapılmıştır. Yeni garajın önünde vali ve belediye reisi bir nutuk söylemiş, davetliler evvelâ garajı, sonra mektebi gezmişlerdir. Yeni mektep binasının yanında bir de 105 yatağı ihtiva eden yatakhane vardır.

Bundan sonra itfaiyeye intisap edenler behemehal mektep derslerini takibe mecbur olacaklardır.

Ölçü ve tartileri muayene

Ölçü ve tartarların damga muameleleri eylül nihayetinde bitmişti. Belediye ölçüler müfettişliği tarafından yapılan muayeneden sonra muayeneden kaçan ve tartısını kontrol ettirmeyenleri meydana çıkarmak üzere esnaf elinde bulunan bütün tartıların teftişine başlanmıştır.

Ayârsız olarak bir çok tartılar bulunmuştur.

Zorba çocuklar

Kadının elindeki çantayı kapıp kaçmışlar

Hasköyde oturan Katina adında bir kadın dün Kasımpaşa pazarına giderek öteberi satın almış ve bir paket yapıp evine gitmek üzere yola çıkmıştır.

Madam Katina Bahriye caddesinden geçerken önüne iki çocuk çıkmış ve kadına bir adres sormuşlardır. Kadın sorulan yeri bilmediğini anlatırken çocuklardan biri birdenbire kadının üzerine atılmış ve elindeki çantasını kapıp kaçmıştır. O sırada öteki çocuk da koşarak arkadaşile birlikte gözden kaybolmuştur. Madam Katina hiç beklemediği bu ani taarruz karşısında bağıra, çağıra yardım istemeğe başlamış, gürültüyü duyan polisler yetişmişlerdir. Kadının tarif ettiği eşkâl üzerine soyguncuların hasan ve Yümni adlarında iki çocuk oldukları anlaşılmış, zabıta biraz sonra ikisini de yakalayarak tahkikata başlamıştır.

Ecnebi ve ekalliyet mektepleri kadrosu geliyor

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerine aid yeni kadro pazartesi günü şehrimize gelecektir. Yeni kadro, geçen seneden farksızdır. Bir değişiklik yapılmamıştır.

Eski bir avuka tsahtekârlık suçundan tevkif edildi

Eski avukatlardan Leon Lütfi adında biri sahtekârlık suçundan maznunen tevkif edilmiştir. Leon Lütfi kendisine verilen bir senedi imza taklidi suretile kendisine ciro ederek tahsile kalkışmaktan itham eidliyor. Hâkim sorgudan sonra mevkufiyetinin devamına karar vermiştir.

Maarif müdür muavinliği

Başka bir vazifeye tayin edilen Adilden inhilâl eden İstanbul Maarif müdür muavinliğine Tokad maarif müdürü Rüştü tayin edilmiştir.

Gitti gider!

Sevimli tiyatro artistimiz Hazımın başına gelenler

Sevimli tiyatro artistimiz Hazımın başına tuhaf bir vaka gelmiştir. Hazımla arkadaşı Vasfi Rıza İstanbula gelen Fransız artisti George Miltonu seyretmek için hususî bir otomobille bara gitmişlerdir.

Hazımla Vasfi, Miltonu seyrettikten sonra Fransız artisti masalarına davet etmişlerdir. Bundan sonra Milton iki tiyatro artistimizi kapıya kadar geçirmiştir.

Üç artist otomobilin önüne geldikleri zaman Hazımda şafak atmıştır:

— Aman pardösüm.. şapkam.. kaşkolum nerede?. Pardösümün cebinde yeni aldığım kolalı yaka da vardı..

Otomobil aranmışsa da pardesösü, şapka, boyun atkısı bulunamamıştır.

Aksi gibi bu esnada şiddetli bir yağmur ve soğuk başlamıştır. Hazımın şapkası, pardösüsü, boyun atkısı gitti gider, dahi gider.

Cayrimubadiller

İdare heyeti reisi istifa etti

Gayri mübadiller cemiyeti idare heyeti reisi Celâl Galip, idare heyeti azaları arasındaki bazı münakaşalardan sonra istifa etmiştir. Celâl Galibin yerine idare heyeti azasından Şahap reis tayin olunmuştur.

Bir taraftan da gayri mübadillerden küçük istihkak sahiplerile büyük istihkak sahipleri arasında bir anlaşamamazlık baş gösterdiği haber veriliyor. Küçükler idare heyetini teşkil edenlerin ekserisnin büyük istihkak sahipleri oldukları ve bonolardan yalnız büyüklerin istifade ettiklerini ileri sürmektedirler.

Küçük istihkak sahipleri, hükûmetin bundan sonra gayri mübadillere yapacağı tevziatta küçük istihkak sahiplerini de göz önünde bulundurmasını ve mübadillere yapıldığı gibi bütün gayri mübadillere istihkaklarına mukabil muayyen bir hudud dahilinde tasfiye veya tevziat yapılmasını istemektedirler. Bunun için alâkadar makamlara müracaata karar vermişlerdir.

Bir kadın sandala binerken denize düştü, çabuk kurtarıldı

Şişlide oturan Sadiye adında 28 yaşında bir kadın dün köprünün Haliç iskelesinden bir sandala binmek istemiş ve ayağı kayıp denize düşmüştür. Kadın kurtarılarak hastaneye kaldırılmıştır. Kazada kimsenin ilişiği olmadığı anlaşılmıştır.

Kadıköy cinayeti muhakemesi

Kadıköyünde Kumluk civarında bir kadın meslesinden Vahid adında bir kahveci çırağını öldürmekten suçlu Şuayyip ve Eyüp adlarında iki kişinin muhakemelerine dün ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Dünkü celsede suçluların ikisi de suçlarını inkâr ederek bu cinayetten haberleri olmadığını, zabıtada tazyik neticesinde zorla yalan yere itirafta bulunduklarını söylemişlerdir. Şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Tramvay kazası

Yaralanan biletçi hastanede öldü

Dün sabah Yedikuleden Sirkeciye gelmekte olan tramvay Samatya civarından geçerken arka vagondaki biletçi Sabrinin basamağa asılan çocukları indirmek üzere parmaklıktan başını uzattığı sırad karşı taraftan gelen bir tramvayın kafasına çarparak ağır yaralandığını yazmıştık.

Sabrinin başına çarpan tramvayın önündeki camlar kırılmış ve sivri cam parçaları biletçinin kafasına saplanmıştır. Cam parçaları beynine kadar gömülen biletçi Sabri derhal hastaneye kaldırılmış fakat tedavisi kabil olamıyarak hastanede ölmüştür. Doktor tarafından görülen lüzum üzerine dün akşam üzeri Sabrinin cesedi morga kaldırılmıştır.

Kazayı müteakip yapılan tahkikat neticesinde Sabrinin ölümünde hiç kimsenin hatası olmadığı, kendisi ters taraftaki kapıdan uzandığı için karşıdan gelen tramvay vatmanının bilmiyerek bu kazayı yaptığı anlaşılmış ve vatman da serbes bırakılmıştır.

Otomobil kazaları

Bir otomobil mktosiklete çarptı, 2 yaralı var

Mustafa adında biri dün bindiği motosikletin arka tarafına da Salih adında bir arkadaşını bindirerek Pangaltı caddesinden geçerken arkadan gelen hususî bir otomobil hızla motosiklete çarpmıştır. Motosiklet devrilip parçalandığı gib Mustafa ile Salih de birçok yerlerinden tehlikeli surette yaralanmışlardır. Kazaya zabıta el koymuş, yaralılar hastaneye kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

Ahmed adında bir fırıncı çırağı dün Gümüşsuyu hastanesine ekmek götürürken kendisne şoför hakkının idaresindeki otombil çarparak başından ağır yarlamıştır. Ahmed hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanarak tahkikata girişilmiştir.

Arnavudköyünde oturan 12 yaşında Neşedar adında bir kız dün evin önünde ip atlayarak oynarken düşmüştür. Küçük Neşedarın kolu kırıldığı gibi başından da yaralanmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Kapıcı ve arkadaşı mahkûm oldular

Sinop Ziraat bankasında kapıcı bulunduğu sırada bankaya aid üç tane havale mektubu doldurarak Şerafeddin isminde bir arkadaşile birlikte oradan kaçıp İstanbul ve Bursa Ziraat bankalarından bu sahte mektuplarla 2300 lira dolandırmaktan suçlu Osman ve Şerafeddinin muhakemelerine dün ağır ceza mahkemesinde nakzen bakılmıştır.

Muhakeme neticesinde bunlardan Osmanın 11 ay ve 20 gün müddetle hapsine, dolandırdıkları paradan meydana çıkarılamayan 937 liranın kendisinden istirdadına, diğer suçlu Şerafeddinin de yedi ay hapsine karar verilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Bir gece eğlencesi

Akşam saat sekize doğru tramvay caddesinden geçenleri bile kulaklarını tıkamağa mecbur eden bir gürültü. Davulun gümbürtüsü, klarnetin, zurnanın acı çığlıkları ortalığı biribirine katıyor. O mahallede oturanlara allah sabır versin.. bu şangırtıların, gümbürtülerin bir tiyatro reklâmı olduğunu öğrenince merak ettim, kapıdan içeriye itişe, kakışa giren kalabalık arasına ben de karıştım.

Merdivenin her basamağında bir kat daha artan davul, zurna zırıltısı arasından kulaklarımı tıkayarak koşa, koşa geçtim. Locamı gösterdiler. Fıstık, kabak çekirdeği, kestane ve daha bilmem ne kabuklarından, şişe kırıklarından tahtalar görünmiyor. Adım attıkça ayaklarımın altından bina yıkılır gibi çatıdılar çıkıyor. Gürültü yapmamaya çalışarak köşedeki iskemleye oturdum. Etrafa bakınıyorum.

Bir aralık yukarıda tavan arası gibi daracık bir yerden bir sürü çocuk bağrışmağa başladılar:

— Yuuuuuuh, enayiye bak. Yalnız başına locaya girmiş.. biribirlerine beni gösteriyorlardı. Usule mugayyir hareket ettiğimi anlayarak görünmemek için biraz daha geriye çekildim. Aşağıdan ıslıklar, ayak patırtıları, bağrışmalar başladı:

— Haydi ulan. aç şu perdeyi. Gece yarısı oldu.. bir haylı gürültü, patırtıdan sonra perde açıldı. koltuk altlarındaki ustura yaraları, kan bulaşıkları ta karşıdan farkedilen acayip kıyafetli biri sahneye çıktı. Boguk, çatlak bir ses ve çetrefil bir türkçe ile şarkı söyliyerek ortada tepindi, zıpladı. Etraftan işittiğime nazaran millî oyunlarımızı oynuyormuş. İkinci perde de gene garip, kıyafetli bir kaç kadın ve erkek tepinmesile kapandı. Buda millî oyunlarımızdanmış... Hey gidi millî oyun hey... Halk edebiyatile uğraşanların kulakları çınlasın..

Bir aralık dışarıdan locanın kapısına bir kaç tekme indi. Kapıyı açar açmaz hiddetten gözleri dönmüş bir delikanlı haykıdı:

— şişe ile su parasını ver bakalım.

Su içmediğimi, şişeden de haberim olmadığını söyledimse de anlatamadım. Delikanlı gittikçe kızıyor ve şişemle paramı isterim, diye üzerime yürüyordu. İçmediğim suyun ve görmediğim şişenin parasını da ödiyerek savuşmağa mecbur oldum. İşte bizim tarafta bir gece eğlencesi C. R.

İki sene dönen talebe

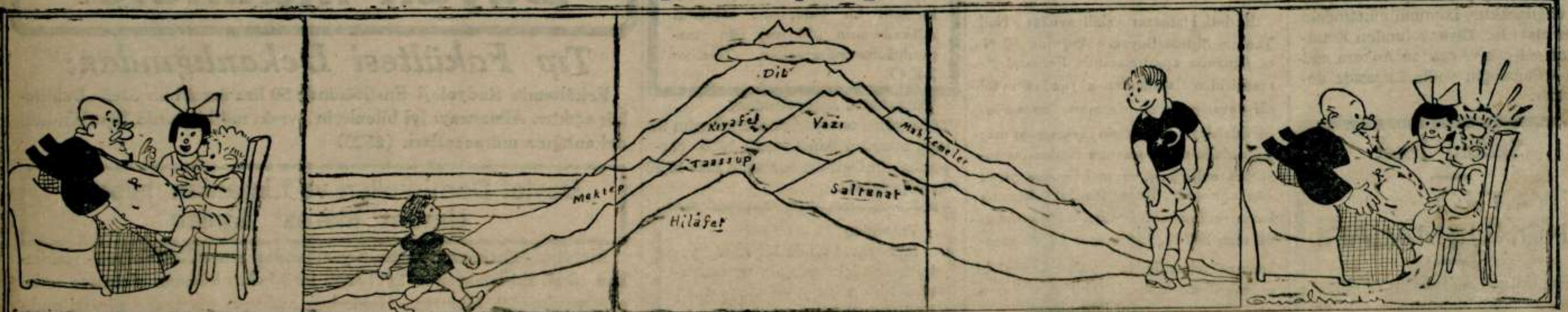
Liselerle orta mekteplerin yeni imtihan talimatnamesine göre bir sınıfta üst üste iki sene sınfta kalan talebenin kayıtlarının mekteplerden silinmesi lâzım gelmektedir.

Halbuki eski talimatnamede bu vaziyette bulunan talebenin meslek mekteplerine kabul edilebilecekleri hakkında bir kayıt vardı. Yeni talimatnamede bu kayıt olmadığından iki sene üst üste dönen talebenin müşkül bir mevkie düşecekleri görülmüştür. Yeni talimatnamedeki bu kayıt hususî mekteplere şamil olmadığından iki sene imtihanda muvaffak olamıyan talebe hususî mekteplere girebileceklerdir.

Genç bir talebenin hazırladığı resim sergisi açıldı

Galatasaray lisesinin genç ve müsteid talebesinden Turgud Canseverin üç, dört ay gibi kısa bir zamanda hazırladığı yağlı boya ve kara kalemlerden mürekkep 45 parça resimden ibaret olan resim sergisi dün Eminönü Halkevinde açılmıştır. Sergi, bir hafta müddetle ziyaretçilere açıktır.

Bay Amcaya göre...

— Ne zaman yola çıktı bay Amca?... B. A. — (29 İlkteşrin 1923) te!...

... Az gitti, uz gitti...

... Dere tepe düz gitti...

... Bir de dönüp ardına baktı ki tam (on üç asırlık) yol gitmiş.

— Adı ne bu gencin bay Amca?. B. A. — Türk cumhuriyeti oğlum.

Kemalist rejim sarsılmaz bir sulh ve sükûn âbidesidir

(Baştarafı birinci sahifede)

ayırdığı yerle de iftihar edecektir. Türkiye devleti, cumhuriyetin on üç yılında, yüz yıllardır bu memleketin görmediği siyasî bir kuvvet kazanmış, Avrupa siyasetinde söze karışır, sözü dinlenir bir unsur olmuştur. Öyle bir unsur ki, kuvvet ve kudretinden olduğu kadar, bu kuvvet ve kudretini yalnız sulha sarfettiğinden hiç kimse asla şüphe etmemektedir. Atatürk Türkiyesi, bu bakımdan da bütün dünyanın, harici siyasette gıpta ile, takdir ile baktığı bir devlettir.

Bunun sebebi, Türkiyedeki Kemalist rejimin kuvvetini kendi iç tekâmülündeki hamleden alan, Türk milletini sırf dahilî inkişaf ve terakki ideali uğrunda büyük Şefinin etrafında birleştiren, yani bu topluluk ve heyecanı esrarengiz *mistik* hislerden, yahut emperiyalist hamlelerden almayan bir rejim olmasıdır.

Avrupayı, eski zamanların din muharebeleri gibi ikiye ayırmak tehlikesini gösteren yeni rejim kavgaları ortasında, Türkiyedeki Kemalist rejimin bu, hem ideal, hem hakikat güden salabetli vasfını cumhuriyetimizin bu yıldönümünde, dünyanın tehlikeli kasırgalar beklediği bu zamanda hatırlamak faydasız değildir. Bu sarsıntılar, gerginlikler ortasında ATATÜRK rejimi sarsılmaz, yıkılmaz, bir sulh ve sükûn abidesi halinde duruyor.

Necmeddin Sadak

İstanbul şevk ve neşe içinde

(Baştarafı birinci sahifede)

bandosu ve müfrezesi, sporcular, Kızılay, Yeşilay, Çocuk esirgeme kurumu, Türk maarif cemiyeti ve muhtelif esnaf teşekkülleri mümessilleri, Bayazıd meydanında toplanmışlardı. Bayazıd meydanı kalabalıktan mahşerî bir manzara arzediyordu.

Gazetemiz basıldığı sırada geçit resmi başlamıştı. Alay Bayazıd meydanından Taksimdeki Cumhuriyet âbidesine gitmek için harekete hazırlanıyordu.

Program mucibince alay Taksim abidesi önüne varacak ve zaman âbidenin etrafında bir daire teşkil edilecektir. Müteakiben Türk sancağı merasimle çekilecek, istiklâl marşı çalınacak ve şanlı sancağımız selâmlanacaktır. Bundan sonra Cumhuriyet âbidesine belediye, Cumhuriyet Halkpartisi ve muhtelif kurumlar başkanları tarafından çelenkler konacaktır.

Öğleden sonra saat on beşte Edirne kapıdaki şehidliğe gidilerek çelenk konacaktır. Bu ziyaret için saat 14,45 te İstanbul belediye dairesinde toplanılacaktır.

Gece şehrin büyük caddelerinden geçmek üzere, fener alayları yapılacaktır. Fener alaylarından biri ihtiyat subaylar mektebinden ve Taşkışladan meşaleler ile hareket ederek yolda millî marşlar söyliyerek saat 20 de Taksim meydanına gelecektir. Aynı zamanda İstanbul tarafında tertip edilecek fener alayına iştirak edecek olanlar saat 20 de Bayazıd meydanında toplanacaklardır.

Beyoğlu tarafındaki fener alayı İstiklâl caddesi, Tepebaşı, Şişhane yokuşu, Karaköy yolile tophaneye gelerek dağılacaktır. İstanbul cihetindeki fener alayı ise, Divanyolundan Eminönüne gelecek ve oradan Ankara caddesi - Cağaloğlu yolile Bayazıda dönecektir.

BORSA

İstanbul 28 Teşrinievvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	99,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	81,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,55,—	Bankası	90,—
» II	21,50,—	Anadolu hisse	25,10
» III	21,90,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,90	Terkos	11,50
» II	42,75	Çimento	13,80
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,09,43	Prağ	22,45,85
Londra	615,—	Berlin	1,97,64
Nev York	79,10,—	Madrit	7,37,40
Milâno	15,09,06	Belgrad	34,71,50
Atina	89,26,82	Zloti	4,23,75
Cenevre	3,45,90	Pengo	4,30,90
Brüksel	4,71,90	Bükreş	108,61,75
Amsterdam	1,47,25	Moskova	17,44,18
Sofya	65,04,—		

Beyoğlu birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Rodolf Hamazar vekili avukat Nail Tanerin Şişlide Boyacı sokağında 10 No. lu Amançiç apartımanında Fernand Amançiçiden alacağı olan iki yüz liranın tahsili davasının cari duruşma sırasında: Müddeialeyh Amançiçin ikametgâhı meçhul olduğu celp namesine verilen meşruhattan anlaşılmış ve mahkemece yirmi gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 28/11/936 saat 10 da mahkemeye gelmediğiniz veyahut kanunî bir mümessil göndermeniz tebliğat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (26833)

Teşekkür

Sevimli kocam, babamız ve kain pederim

Kâni İpekçi

nin vefatı dolayısile bizzat cenaze merasimine iştirak ve telgraf ve mektubla beyanı taziyet lütfunda bulunmuş olan akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mani olduğundan en samimi teşekkürlerimizi iblâğa sayın gazetenizi tavsit eyleriz.

Fevziye, Maşuka, Cemil, Fahir İpekçi

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Gireson Garnizonu ihtiyacı için 200000 kilo un kapalı zarfla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 30000 liradır. Şartnamesi Gireson Alay satınalma komisyonundadır. Eksiltmesi 3/11/936 salı günü saat 16 da Alay binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2250 liradır. Zarflar saat 15 de Alay satınalma komisyonuna verilmiş olacaktır. Şartname 150 kuruş mukabilinde komisyondan alınarak görülebilir. (404) (2278)

Satılık kıymetli kütüphane

Fransızca iktisadî ve malî en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua kolleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

Tüberküloz cemiyetinden:

Tüberküloz cemiyeti dördüncü yılın ilk toplantısını 4 ikinci teşrin 1936 çarşamba günü etibba odasında saat 18,30 da yapacaktır.

Vatandaş

Memlekete zinde bir nesil yetiştirmek için çalışan, uyuşturucu zehirlere karşı mücadele eden Yeşilayın rozetini geri çevirme.

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz Radyoloji Enstitüsünde 50 lira ücretli bir Steno-Daktiloluk açıktır. Almancayı iyi bilenlerin evrakı müsbitelerile Tıp Fakültesi dekanlığına müracaatları. (2520)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Malatya - Çetinkaya hattının yazıhandan sonra Kesikköprü - Hekimhan isimli iki istasyonun 1/11/936 tarihinden itibaren işletmeye açılacağı ve şimdilik Malatya - Hekimhan arasında perşembe günleri muhtelit trenler işletileceği muhterem halka ilân olunur. (2609)

Berlinde neler görüşüldü?

İtalya Akdenizde Almanyanın müzaheretini temine çalışıyor

"Tarihi hedefleri„ Yani Asya ve Afrika ile rahatça meşgul olmak için orta Avrupayı bırakıyormuş

Temps gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor: Berlinden gelen haberler Almanya ile İtalya arasında, günün mühim meseleleri etrafında, bir anlaşma olduğunu bildiriyor. İki taraf menfaatlerini birlikte hareket etmekte bulmuşlardır.

İtalyanın bolşevizme karşı mücadelede Almanyaya yardım etmeği kabul ettiği söyleniyor. Eğer bu doğru ise İtalyanın da Akdeniz meselesinde Almanyanın müzaheretini istemiş olması lâzımdır.

Roma siyasî mahafili bu meseleyi uzun uzadıya tetkik ediyorlar. Almanya, Akdeniz işinde İtalyanın yanında yürümeği kabul etmişse neden İngiltereden ayrılıp böyle bir siyaset takibe başlamıştır.? Bu nokta izaha muhtaç görünüyor. Almanya daha düne kadar İngiltere ile iyi geçinmek istiyirdu, bunu herkes biliyordu. İtalyaya yaklaşırken İngiltere ile İtalya arasındaki eski dostluğun mevcud olmadığını biliyor. İtalyanın İngiltere ile dostluk münasebatını tekrar kurmak hususundaki son teşebbüsünün neticesiz kaldığına da vakıf olması lâzımdır.

İTALYANIN MESAİSİ

Şu halde Almanyayi politikasını değiştirmeğe sevkedebilecek şey nedir? Bunu henüz kimse bilmiyor. Yalnız katiyetle söylenebilecek bir şey varsa o da İtalya diplomasisinin, Avrupanın bugünkü vaziyetinde, İngiltereden ziyade İtalyaya itimad etmesi lâzım geltiğine Almanyayı ikna için büyük ısrarla çalışmakta olduğudur.

İngiltere Almanyanın müstemleke arzularını tatmin etmekten çekinmiştir. Buna mukabil İtalya, Almanyanın müstemleke emellerini kabul eden bir yol tutmuştur. Roma kabinesi diğer taraftan İtalyanın askerî kuvvetinden (sekiz milyon asker seferber edilebileceğinden, hava kuvvetinden, Habeş seferinde elde ettiği menfaatlerden) bahsetmekte, İngilterenin ise bugün askerî bakımdan çok hazırlıksız olduğunu ileri sürmektedir.

İtalya diplomasisi bundan başka İngiliz liberalizmi ile Alman Nazi sistemi arasındaki zıddiyeti de ileri sürmektedir.

AKDENİZ VE ŞARK

Verilen bu izahat Almanyaya İtalyan politikasının başlıca hedefini anlatmıştır. Evvelce bu politika Viyanadan geçiyordu. Şimdi başka bir istikamet almıştır: Akdeniz ve Şark istikameti.

İtalya geniş bir Avrupa politikası takibine mütemayil görünmüyor. Esasen M. Mussolini, daha 1934 senesinde, faşist rejiminin on beşinci yıl dönümü münasebetile yapılan toplantıda şu sözleri söylemişti:

«İtalyanın tarihî hedeflerinin iki ismi vardır: Asya ve Afrika. Cenup ve şark İtalyanın alâka ve azmını celbedecek iki noktadır. Şimal ve garpte yapacak az şey vardır ve yahud hiç bir şey yoktur.»

İtalya için şimali Avustralya, merkezî Avrupadır. İtalya, «**tarihi hedefleri**», Asya ve Afrika, yani deniz ve müstemlekât meselelerile rahatça meşgul olmak için orta Avrupada sadece bir Hinterlanda ile iktifa ediyor.

İtalya şark ve cenuba doğru mesaisine devam etmezden ve bu mesaiyi arttırmazdan evvel iptida Almanyadan Tuna havzasında ve Akdenizde birlikte hareketi temin etmek istiyor. Almanya bu teklifi kabul ederse bunun çok büyük bir ehemmiyeti olacaktır. Çünkü Almanya ile İtalyanın Akdenizde birlikte hareketi demek Afrikada da birlikte hareketleri demektir..»

Ankara ve Prag seyahatleri çok alâka uyandırdı

Fransız mahafili Ankarada yapılacak konuşmalara çok ehemmiyet veriyor

Paris 28 (İstanbul) — Romanya kralı Karolun Prağa ve M. Stoyadinoviçin Ankaraya seyyahati hakkında Paristen bildirildiğine göre, ne Küçük itilâf ve ne de Balkan itilâfı Tuna havzasında muvazeneyi ihlâl eden bir âmil veziyetindeki esaslı inkişafın akislerine, Rusyanın vaziyetine ve milletler cemiyetinin istikbaline lâkayıd kalamazlar.

Komünizm tehlikesi, Almanyaya İngiltereye yaklaşmak çarelerini aratmakla beraber, İtalya ile müşterek bir siyaset tanzim etmek fırsatını vermiştir.

Kont Ciano ile Von Nurath arasındaki mülâkatların ilk neticesi küçük itilâfa İtalyan - Alman oyununa girmeği teklif etmek olduğu söylenmiyor mu? Yugoslavya, Sovyetlere yaklaşmağı daima reddetmiştir. İtalyaya eski ticaret menfaatlerile bağlıdır.

Kral Edvardin son seyahati, İngiliz - Yugoslav münasebetlerinin samimiyetini göstermiştir. İngiltere Möntreux konferansından sonra oyunda Rusyanın yerini tutmuştur. İşte bu, M. Stoyadinoviçin Ankaraya seyahatini aydınlatıyor. Ayni zamanda Moskovaya karşı bir ricat hareketi yapmış olan Romanya, evvel emirde Yugoslavya ile anlaştıktan sonra Çekoslovakya ile görüşecektir.

Çekoslovakya, coğrafî vaziyeti itibarile Sovyetlerle bağlarını muhafaza edebilir mi? Pariste çıkan bir gazetenin Prag muhabiri şunları bildiriyor: «M. Benesle kral Karol arasında yapılacak konuşmaların üç Tuna devletini biribirlerine bağlıyan siyasî ve iktisadî birliği yeniden kuvvetlendirmesi muhtemeldir. Bu şenlik günlerinin Çekoslovak milletinin zihinlerinde akisler doğurması muhakkaktır.»

Diğer taraftan temin edildiğine göre, M. Stoyadinoviç yolda Bulgar başvekili M. Köseivanofla görüşmüştür. Yugoslavya, Bulgaristanı Balkan anlaşmasına çekmek projesini besliyor. Bulgaristan, Balkan paktına girmek için statükoda değişiklikler yapılmasını istemektedir. Balkan paktının siyasî hükümleri, Bulgaristan tarafından kabul edilecek derecede değiştirilmemiştir. Bulgaristanın gayesi, Akdenizde bir mahreç elde etmektir.

Kral Karol tarafından Akdeniz meselesinin mevzuu bahis edilmiyeceğini, ayni zamanda, Ankara müzakerelerinden bu mahiyette bir anlaşma doğmıyacağını kim temin edebilir?

Şoför treni görmediğini iddia ediyor

Eskişehir 28 (Hususî muhabirimizden) — Otobüs kazası etrafında tahkikat devam ediyor. Otobüste şoför muavinile birlikte 34 kişi vardı. Bunlardan on dördü kaza mahallinde üçü hastanede ölmüştür. On beş kişi yaralıdır. Şoföre birşey olmamıştır. Muavini de hafif yaralıdır.

Şoförle görüştüm. Kendisi hâdisede kabahati olmadığını iddia etmekte ve şu sözleri söylemektedir:

«— Yolda treni görmedim. Bunun için yarış ettiğim doğru değildir. Hattı geçmek üzere rayların üzerine çıktığım zaman muavinim «tren geliyor!» diye bağırdı. Bu sözle trenin otobüse çarpması bir oldu. Kendimi bir tarla içinde buldum. kalkarak Eskişehire geldim.

Askerliğimi yeni bitirerek işe başlamıştım. Hiç böyle bir vaka işlemek istermi idim?»

Yapılan tahkikata göre ölenler şunlardır:

Eskişehirde arzuhalci Hasan oğlu Hulisi karısı Fatma, Eskişehir umumî evlerinden birinde sermaye Bursalı Zevkiye ve Bursalı Seher, posta telgraf umum müdürlüğü binalar ve levazım müdürlüğü ikinci sınıf tetkik memmurluğuna tayin edilen Zonguldak posta memuru Hüseyin oğlu Kâmil, Melih karısı Bakiye, kızı 12 yaşında Muallâ, Mucurlu Ali oğlu 301 doğumlu Mehmed Acar, Adapazar Tuzla mahallesinden Nuri oğlu 295doğumlu Ramazan, Yenişehirin Lekeli köyünden Felâ oğlu 323 doğumlu Naim, yanındaki kızı Hüsniye, diğer kızı 3 yaşında Fatma, 1 yaşında Hafıza.

Hastanede ölenler: Kâmilin oğlu 14 yaşında Şadi, Naimin karısı Şerife, Balıkesirin Osmaniye mahallesinden Hasan Sadık oğlu kahveci Ali. Hastanede ölen diğer iki kişinin hüviyeti henüz anlaşılmamıştır.

Yaralılar şunlardır: Seherin erkek kardeşi Mehmed, 1 yaşında diğer Mehmed, Bursanın İstiklâl mahallesinden Rüştü oğlu 8 yaşında Basri, Ankarada Samanpazarında 8 numaralı evde mühürcülük yapan Mustafanın kızı 10 yaşında Sabahat, Ankarada Sebat fabrikasında marangoz Mustafa karısı Şükriye, kızı Bedia, oğlu 337 doğumlu Necmi, kızı Ayten, (Aytenin yarası çok hafif olduğundan hastaneden çıkarılmıştır.) Kâmilin kızı 15 yaşında Müberra, diğeri 13 yaşında Süheylâ, İnegölün Orhaniye mahallesinden Arif oğlu Mehmed, Bursanın Sinan paşa mahallesinden Şoför muavini Muhiddin, Yenişehirin Camigeçer mahallesinden ziraat fen memuru Hüseyin oğlu İsmail, Bursadan Noğman oğlu İsmail, oğlu 11 yaşında Alâeddin.

SİYASÎ İCMAL

İtalyanın dış politikası

M. Mussolini Bolonyada söylediği bir nutukta faşizmin geçen faaliyetini devirlere ayırmıştır. M. Mussolini son seneleri imparatorluğu kurmak devri diye tavsif etmiş ve on beşinci yıldönümünün arifesinde gelecek devrin sulh ve mesaiye mahsus olacağını kaydeylemiştir. İtalyanın sulh ve müsalemet elini uzattığını söylerken bunun genç ve kuvvetli ellerde bulunan sekiz milyon süngüye dayandığını da ilâve etmiştir.

M. Mussolinin bu ayın otuzunda Milânda söyliyeceği büyük nutukta İtalyanın gelecek politikasını ve emellerini daha iyi izah edeceği bekleniyor.

İtalya Dışbakanı Kont Ciano'nun Berline yaptığı seyahat ve Alman devlet adamları ile mutabık kaldığı anlaşma İtalyanın orta Avrupada, Balkanlarda ve bütün dünyada Almanya ile zıd gitmeyip bilâkis beraber yürümek istediğini gösteriyor. Hattâ Habeşistan işlerinde de Almanyayı ortak yapmaktan geri durmamaktadır. Yeni İtalyan imparatorluğunu Almanyanın tanımış olması yalnız siyasi mükâfatlar karşılığı değildir. Habeşistanın ticaretinde ve tabii servetlerinin istismarında Almanyaya büyük bir hisse ayrılmıştır.

Kont Ciano Romaya döndükten sonra Berlinde görüşülen meselelerin en mühimmi orta Avrupa işlerinin bir yoluna konulmasına aid bulunduğu ilân edildi. Bu maksatla iktisadi bir anlaşma yapılmıştır. Küçük itilâfın bilkuvve Almanyanın dahil bulunduğu Roma protokolu zümresine ithali yahud beraber yürümeleri için şimdi mühim temas ve müzakereler yapılıyor.

Atatürk aziz misafirimizi dün kabul buyurdular

(Baştarafı birinci sahifede)

varını dolduran kesif bir kalabalık dost memleket başvekilini alkışladı.. Kıymetli misafirlerimize müteaddid buketler takdim edildi.

Kıymetli misafirmiz istasyondan çıkınca başvekil İsmet İnönü ile bir otomobile bindiler, bunu bayan Stoyadinoviçle Hariciye vekilimizin ve maiyetini taşıyan otomobiller takip eti.

DÜNKÜ ZİYARETLER

Ekselans M. Stoyadinoviç Ankara palasta kendilerine tahsis edilen dairede bir müddet istirahat ettikten sonra Yugoslavyanın Ankara elçisi ile hariciye vekilimizi ve Başvekil İsmet İnönünü ziyaret ettiler. Başvekil ve Hariciye vekilimiz bu ziyaretleri iade ettiler. Bayan Stoyadinoviç de bayan İsmet İnönünü ziyaret etti ve bayan İsmet İnöünü de Ankara palasta bayan Stoyadinoviçe iadei ziyarette bulundu.

Misafirimiz öğle yemeğini Yugoslavya sfarethanesinde Yugoslav sefiri Lazoroviç, Belgrad elçimiz B. Ali Haydar Aktay, Avala ajansı müdürü Petroviç ile beraber yemişlerdir.

ATATÜRK MİSAFİRİMİZİ KABUL BUYURDULAR

Reisicumhur Atatürk, dost Yugoslavya başvekilini saat 15,30 da Çankayadaki köşklerinde kabul buyurmuşlardır. İki saat süren bu kabulde Hariciye vekilimiz B. Rüştü Aras ta hazır bulunmuşlardır.

MİSAFİRİMİZ EL İŞLERİ SERGİSİNİ AÇTI

Saat 17 de sergi evine gelen Ekselans M. Stoyadinoviç burada Başvekilimiz İsmet İnönü, Hariciye vekilimiz B. Rüştü Aras ve diğer vekiller, mebuslar, genel kurmay ikinci başkanı ve elişleri sergisinin açılmasına davetli bulunan zevat tarafından alkışlarla karşılandı..

Başvekilimiz İsmet İnönü serginin açılmasını muhterem misafirimize bıraktılar. Ekselans Stoyadinoviç bunu memnuniyetle kabul ettiler ve bizzat kurdelâyı keserek sergiyi açtılar.

İsmet İnönü, Ekselans Stoyadinoviç ve refikaları sergiyi gezidler ve bir buçuk saat kadar sergide kaldılar ve sergi komiseri B. Salâhaddin Refik tarafından kendilerine izahat verildi. Dost memleketin başvekil ve refikaları sergideki eşya ile çok yakından alâkadar oldular ve bu alâkalarını türkçe olarak:

— Çok iyi, çok iyi...

Kelimelerini defalarla tekrar etmek suretile izhar buyurdular.

BAŞVEKİLİMİZİN HEDİYELERİ

Bayan Stoyadinoviç serginin satış kısmının Kızılay pavyonunda teşhir edilen elişleri hakkında verilen izahatı çok dikkatle dinlediler ve bir çay örtüsü ile Hereke fabrikası işçilerinden bir bayan tarafından bir buçuk senede yapılmış olan ipekli seccadeyi çok beğendiklerini söylemişlerdir. Bunlar başvekilimiz tarafından kendilerine hediye edilmiştir.

TÜRKİYE - YUGOSLAVYA ARASINDAKİ MUKAVELELER İMZALANDI

Kıymetli misafirimiz sergiden sonra Ankara palasa avdet etmişler ve 19 da Türkiye - Yugoslavya ikamet mukavelesi ile seyrüsefain muahedesi, ticaret mukavelesi ve klering itilâfnamesi imzasında hazır bulunmak üzere Hariciye vekâletine gelmişlerdir. İmza Hariciye vekâletinin Türk ve Yugoslav bayrakları ile süslenen encümen salonunda yapılmıştır. Mukavelenameler 19,30 da Türkiye namına Hariciye vekâleti umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlu, Yugoslav hükûmeti namına da Yugoslav sefiri Lazoroviç ve iki taraf murahhas heyetleri tarafından imza edlimiştir. İmza merasiminde Ekselans Stoyadinoviç, başvekilimiz Hariciye, İktisad vekillerimiz de hazır bulunmuşlardır.

İmza merasimi iki başvekil arasında çok samimî hasbühallere vesile vermiş ve merasime Türk - Yugoslav milletleri refah ve saadeti namına kalkan kadehlerle nihayet verilmiştir.

BAŞVEKİLİMİZİN MİSAFİR MESLEKDAŞLARA BEYANATI

Bundan sonra başvekilimiz İsmet İnönü Yugoslav matbuat mümessillerini kabul ederek Türk - Yugoslav dostluğu, Balkan antantı ve Yugoslav başvekili ekselâns Stoyadinoviçin Ankarayı ziyaretinin mesud neticeleri hakkında beyanatta bulunmuştur.

Başvekil, bugün M. Stoyadinoviçi Türkiyede kabul edebildiğinden dolayı pek bahtiyar olduğunu, Yugoslav başvekiline gösterilen kabulün aynı zamanda Yugoslav ulusuna da karşı olduğunu söyledikten sonra demiştir ki:

— Son sıyasal hadiseler Balkan paktının ehemmiyetini açık bir surette ispat etmiştir. Bu paktın, genel barışın hesaba katması ve ona istinad etmesi icabeden bir nusur olduğu sabit olmuştur.

Biz ve Yugoslavya, daha ilk günlerde, Balkan paktını başarmak ve genişletmek için mümkün olan her şeyi yaptık. Gayretlerimizin muvaffak olduğunu söyliyebilirim.

Millî bayram münasebetile M. Stoyadinoviçin burada bulunması Balkan paktının ne kadar sağlam olduğunu göstermektedir.

Ekselans M. Stoyadinoviç, daha ilk görüşmede mutlak ve derin bir itimad telkin etmektedir. Kendisiyle temas edince, Yugoslavyanın onun fikirlerini ve programını niçin anlamış olduğunu hissettim. Stoyadinoviç hükûmetinin Yugoslavyadaki muvaffakıyetleri bir taraftan barışa ve diğer taraftan da terakkiye hizmet edecektir. Azminde ve seciyesindeki mükemmeliyet benim için çok kıymetlidir. Yugoslavya ile temaslarımızın daha ilk gününde, daima açık bir kalb ve dürüstlük müşahede ettiğimizi memnuniyetle hatırlamaktayım. M. Stoyadinoviç ve ben ancak bugün şahsen temas ettik, fakat daha ilk anda birbirimizi tanıdık ve anladık.

İki ulusun seciyesi arasında kayda değer bir benzerlik mevcud olduğunu beyanla mübahiyim.

Başvekil İsmet İnönü, Türk - Yugoslav ittifakını her zaman mukaddes bir şey telâkki etmiş olan Yugoslav matbuatına minnetdarlığını izhar etmiş ve sözlerine şu şekilde devam etmiştir:

YUGOSLAV MATBUATI

Yugoslav matbuatının Türkiyeye karşı olan alâkası bizi her zaman mütehassis etmiştir, müşterek davaya, sulh davasına yaptığı hizmetten dolayı Yugoslav matbuatını tebrik ederim.

Yugoslavyaya yapmış oldukları son ziyaret münasebetile gazetecilerimize karşı Yugoslav matbuatının gösterdiği hüsnü kabul bizi mütehassis etmiştir. Sizi temin ederim ki gazetecilerimiz memlekete döndükten sonra, Yugoslavyanın başarmış olduğu büyük terakki ve büyük fikirleri bildirmeye koyulmuşlardır. Memleketinizin herkesi teshir eden hususî bir cazibeye malik olduğuna kaniim.

Beyanatının sonunda İsmet İnönü, Türk ulusunun selâmlarını Yugoslav ulusuna tebliğ etmelerini Yugoslav matbuat mümessillerinden rica etmiştir.

SUVARE

Bundan sonra muhterem misafirimiz, başvekil İsmet İnönü ve refikaları tarafından Ankara palasta şereflerine verilen akşam ziyafetine teşrif buyurmuşlar ve bu ziyafeti geç vakte kadar devam eden bir süvare takip etmiştir.

Mısır - Hicaz müzakereleri

Kahire 28 (A.A.) — Birkaç gündenberi burada bulunmakta olan İbnissuudun Dışbakanı ile Nahas paşa arasında müzakereler yapılmaktadır. İki memleket arasında geçen ilkbaharda imzalanan dostluk muahedesi üzerine Mısır - Arabistan münasebatının inkişaf ettirilmesi mevzuu bahis olmaktadır. Maverayüşşeria emiri Abdullah da Kahirede bulunmaktadır.

Başvekilimiz ve Yugoslav Başvekili dün akşam mühim nutuklar söylediler

Başvekilimiz diyor ki:

Tahrikât yapmaksızın ve ihtiras beslemeksizin beynelmilel meşruiyet çerçevesi içinde emelimiz, yalnız milletlerin saadeti ve dünya sulhüdür.

Yugoslav Başvekili diyor ki:

İki memleket arasındaki dostluk sağlamdır. Gayemiz vazihtir. Tek bir hedefi vardır, sulhü isteyen herkesle sulh, dostluğumuzu isteyen herkesle dostluk.

Ankara 28 (Telefon) — Yugoslavya başvekili ekselans Stoyadinoviç ve bayanı şerefine bu akşam başvekil İsmet İnönü ile refikaları tarafından Ankarapalasta bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Başvekil İsmet İnönü ziyafette şu nutku irad etmiştir:

«Türkiye, Yugoslavya kalplerini birleştirmeğe, ekselansınızın Ankarayı ziyaretini aynı hızla tesid için, bugün yeni bir fırsat bulmaktadır. Bütün Türk milletinin hissiyatına tercüman olarak size memleketimize hoş geldiniz demekle hassaten bahtiyarlık hissetmekteyim.

Memleketlerimizin müşterek bir ideal karşısında ittihadı, ne muhteşem siyasi bir başarı teşkil etmektedir. İttifakımız, bazılarının reybîliğine, bazılarının da lâkaydlığına rağmen, itimadla vücuda getirdiğimiz zaman, üzerine bina ettiğimiz ümidleri ne güzel tahakkuk ettirmiştir. Büyük şeflerimiz, dostane telâkileri ile, bu ittifakın esaslarını karşılıklı hürmet ve itimaddan müteşekkil sağlam temel üzerine attıkları zaman haklı idiler.

Karışık bir dünya içinde, bizlerin, Balkan anatant memleketlerinin huzur ve sükûnun en mükemmel tecellisini vermekte ve beynelmilel kardeşliğin en muazzam tezahürünü teşkil etmekte olduğumuz bir zamanda, bizi görmeğe geliyorsunuz. Bu eserle iftihar edebilirsiniz, ve ihtilâç içindeki dünya ve endişe içindeki insaniyet karşısında birliğimizin şayanı imtisal bir örnek gibi yükselmek olduğunu, câlî bir mahiyet göstermeksizin, ileri sürdüğümüz zaman tafrafüruşlukla itham edilmemeliyiz.

Siyasetimizi sağlam surette bağladığımız kollektif emniyet, her şeye rağmen ve hâlâ, milletlerine endişelerine karşı mümkün tek çare ve daha iyi bir dünya kurulması hakkındaki makul ümidlerin üzerine ibtina ettirileceği tek unsur olarak kalmaktadır.

Fakat beynelmilel teşriki mesainin bu esaslı unsuru, normal surette işleyebilmek için, tabiatile mıntakavî surette teşkilâtlandırılmağa muhtaçtır. Balkan müttefikleri, mıntakavî antantları ile, hep birlikte, mıntakavî ve umumî sulh eseri için çalışmağa muvaffak olmuşlardır. Bu müttefikler, Milletler cemiyeti paktının eksiklikler gösterdiği yerlerde, bu paktı takviyeye muvaffak olmuşlar ve en güç dakikalarda, birlikleri sayesinde, Cenevre müessesesine sağlam surette bağlı kalabilmişlerdir. Çünkü Cenevre müessesesi, Balkan müttefikleri için, yalnız bir faaliyet vasıtası değil, fakat ayni zamanda her şeyden evvel, bir hedef ve bir ideal teşkil etmektedir.

«EMELİMİZ MİLLETLERİN SAADETİ VE DÜNYA SULHUDUR.»

Vazifesini yaparken itiraf edilemiyecek hiçbir vasıta kullanmak istemediği zaman, bir hükûmet reisinin beynelmilel anlaşma ve teşriki mesaiden bahsetmesinin ne kadar kolay olduğunu bugün bilhassa hissetmekteyim. Sizler ve bizler, dahilî siyaset sahasında bu ağır mesuliyeti bizlere emanet eden milletlerin refahına çalışmak için, bir insan için kabil olan her şeyi yaptığımızı sanıyoruz. Beynelmilel sahada idealimiz, dahilde takib ettiğimizden katiyyen ayrı bir şey değildir: Tahrikât yapmaksızın ve ihtiras beslemeksizin beynelmilel meşruiyet çerçevesi içinde emelimiz, yalnız, milletlerin saadeti ve dünya sulhüdür.

Bu akşam bu salonda yükselecek olan sesler, bütün müttefiklerimiz ve dostlarımız tarafından işitilecek ve mânası anlaşılacaktır. Fakat ben bu çerçeveyi de geçmek ve beynelmilel tesanüd hakkındaki bu sözlerin şimdiye kadar gördüğümüz ve bizlerin herkesten daha ziyade yaşadığımız bütün harplerle kıyas kabul etmiyecek derecede öldürücü olacak olan bir harbin felâketlerinden, gerek kendilerini, gerek evlâtlarını siyanet etmek istiyen herkes tarafından işitilmesini ve mânasının anlaşılmasını isterim.

Bu felâketleri bütün genişliğile tanımış olduğumuzdan dolayıdır ki kuvvetimizi ve tecrübe edilmiş büyük hayatiyetimizi müdrik olarak, hiçbir zaaf göstermeksizin, saadet ve refah doğuran anlaşma ve teşriki mesainin milletler için ne derece büyük bir kuvvet teşkil etmekte olduğundan bahsedebiliriz.

Hakkında büyük bir hazla söz söylediğim bu Balkan çerçevesi içinde, hassaten Türk ve Yugoslav dostluğunun inkişafından bahsetmemezlik edemem. O dostluk ki, bugünkü ziyaretiniz onun parlak bir tezahürünü teşkil etmektedir. Türk milleti namına dost ve müttefik Yugoslav milletini kardeşçe selâmlarım.

Birleştirici büyük kralının etrafında toplanan Yugoslav milleti, yüksek meziyetleri sayesinde hayret verici başarılarda bulunmuştur. Bugün de, genç kralının şanlı saltanatı esnasında, altes naip prensin durbin önderliği altında, sizin hakîmane idarenizin de büyük bir mikyasta hadim olduğu yükseliş yolunda devam etmektedir. Sizi memnun eden her şey, bizi de memnun eder. Türk milleti, tâ kalbinden, kardeşi Yugoslav milletine daha ziyade saadet ve daima daha fazla refah temenni etmektedir.

Kadehimi, majeste ikinci Piyerin, naip prens altes Paul'un ve niyabet meclisi yüksek âzalarının sıhhatine kaldırıyorum. Sizin ve burada bulunuşu bizim için büyük bir saadet teşkil eden bayan Stoyadinoviç'in sıhhatine, Yugoslavyanın şan ve şerefine ve Türk - Yugoslav dostluk ve ittifakının parlak istikbaline içiyorum.»

YUGOSLAV BAŞVEKİLİNİN CEVABI

Ankara 28 (Telefon) — Başvekil İsmet İnönünün söylediği nutka cevaben Yugoslav başvekili de şu nutku söylemiştir:

«— Türk hükûmeti ve Türk milleti namına ekselânsınızın bana söylemek lûtfunda bulunduğu çok samimî sözlerden dolayı fevkalâde mütehassis olarak Yugoslavya milleti hakkında izhar ettikleri dostluk hislerine teşekkür ederim. Bütün vatandaşlarımın da dost ve müttefik Türk milletine karşı ayni hisleri duyduklarını temin etmekle onlara tercüman olduğuma katiyen eminim.

YENİ TÜRKİYE

Türkiyeyi ziyaret etmek fırsatını elde etmekle ne kadar bahtiyar olduğumu hassaten kayde lüzum yoktur. O Türkiye ki, yeni hedeflere doğru tevcih edildikten sonra şayanı dikkat neticeler ihrazına muvaffak olmuştur. Terakki ve refah yolunda katettiği yol bütün dünyanın ve herkesten evvel Yugoslavyanın nazarı dikkatini celbeylemiştir. Yugoslavya sadık bir müttefik sıfatile başarılan muvaffakıyetlerden kıvanç duymaktadır. İlk prensipler olan kurucu çalışma prensibi başarıcı bir millet ve yaratıcı bir devlet vücuda getirmiştir. Kırk asırlık bir hayata malik olan, tecrübelerle zengin bulunan, üzerinde birçok medeniyetlerin çıktığı ve biribiri üzerine yıkıldığı topraklarınızdan yaratıcı bir azmin icraat ve kudreti fışkırmaktadır.

Bizim azmimize inzimam eden bu azim, ayni esaslı fikir ve ayni menfaatlerle birleşmiş olan memleketlerimiz arasında bu çok açık ve samimî teşriki mesaiyi tevlid etmiştir.

TÜRK - YUGOSLAV TEŞRİKİ MESAİSİ

Bundan üç sene evvel iki büyük devlet reisimiz tarafından açılan bu çok mesut teşriki mesai milletlerimizin istifadesine ve bahtiyarlığına olarak devam ediyor, genişliyor ve derinleşiyor. S. A. R. prens Paul ile niyabet meclisi ve riyaset etmekle mübahi olduğum kraliyet hükûmeti bu yolu takib etmektedirler. Teşriki mesaimizin devam edegeldiği bunca zamanda Avrupada bir hadise çıkmamıştır ki, hükûmetlerimiz aralarında istişarelerde bulunmamış ve ayni kararları ittihaz etmemiş olsunlar. Dostum mümtaz hariciye vekili Tevfik Rüştü Aras ile sık sık yaptığım mülâkatlar hedefimizin tahakkuku için çok lüzumlu olan devamlılığı teşriki mesaimize temin eylemektedir.

Menafi iştirakinden maada, bizi birleştiren ve iki millet arasında mütekabil itimadı yaratan psikolojik ahval de vardır. Bu ahval karşılıklı saygı ve sevgi, medenî ve askerî faziletlere olan mütekabil hürmet ve milletlerimizin çetin ve fırtınalı tarihlerinde ibzal ettikleri kahramanlıktır. Bu mütemayiz unsurlar dostluğumuza daha geniş ve daha sağlam bir esas vermektedir.

GAYEMİZ

Menafi iştirakinin bu esasına istinad eden, Balkan antantına ve dolayısile küçük antanta sıkı sıkıya bağlı bulunan iki memleketimiz arasındaki dostluk sağlam, samimî ve kardeşçe bir dostluktur. Gayemiz vazihtir. Tek kesle sulh, dostluğumuzu istiyen herkesle dostluk. Haricî siyasetteki kati veçhemiz, memleketlerimizin mesailerini siyaset, ekonomi ve kültür sahasında daha ziyade genişleterek ayni yolda yürümekte devam etmeleridir.

Ayni hedefi takip edeceğimize dair şimdiye kadar kâfi delâili gösterdik ve ileride de göstereceğiz. Bu hedef çalışmakta olduğumuz sahaya uymakta ve bizim kültür ve medeniyetimizi vikaye eden korucu bütün Avrupa sistemlerine en ufak teferrüatına kadar yardım etmektedir. Hakikî ve umumi sulh istiyoruz. Ve ileride de terakkiye, refaha doğru bu yolda yürüyeceğiz.

Dost ve kardeş Türkiye, büyük kurtarıcının ve çok muhterem şefinin önderliği altında bu yolu katetmektedir.

Reisicumhur ekselâns Kamâl Atatürk'ün şerefine, Türikye cumhuriyetinin itilâ ve refahına, ekselânsınızın ve nazik ve zarif refikaları bayan İsmet İnönünün sıhhat ve şahsî saadetlerine kadehimi kaldırmak fırsatını bulduğumdan dolayı bahtiyarım.»

Emniyet memurları

Üçüncü komiserliğe namzed polislerin isimleri

Ankara 27 (Telefonla) — İmtihanda muvaffak olup ta münhal olmamasından dolayı üçüncü komiserliğe namzed kalan polis memurlarının isimlerini bildiriyorum:

İstanbuldan — 612 Hamdi, 1589 Mustafa, 954 Nejad, 746 Mehmed, 587 Ali, 718 Ali, 561 Hakkı, 422 Salih, 923 Şükrü, 1347 Kâzım, 1691 Servet, 537 Kemal, 1235 Sabri, 88 Derviş, 1101 Ata, 59 Haydar, 1247 Fevzi, 740 Şerafeddin, 1480 Nureddin, 1737 Tahsin, 1385 Ahmed, 175 Remzi, 1724 İrfan, 675 Ahmed, 684 Nazif, 1077 Nureddin, 1376 Salim, 666 Nihad, 558 Kâzım, 908 Tevfik, 1305 Süleyman, 822 Vahid, 545 Muammer, 824 Bürhan, 493 Aziz, 1770 Rıza, 46 Şevki, 690 Ziya, 792 Bürhaneddin, 1439 Durmuş, 563 Necati, 492 Arif, 1675 Ziyaeddin, 1635 İskender, 1548 Reşad, 833 Hasan, 105 Muhsin, 832 Yaşar, 18 Hilmi, 1451 Mustafa, 1628 Asaf, 774 İhsan, 1313 Rahim, 901 İbrahim, 12 Fevzi, 903 Alâeddin, 1433 Abdülkadir, 1793 Tevfik, 238 İzzet, 1032 Ahmed, 1664 Osman, 1682 Necmeddin, 940 Kemal, 237 Nuri, 274 Ethem, 524 Nâzım, 937 Salih, 282 Şükrü, 294 Alâeddin, 1717 Mustafa, 438 Ahmed, 1621 Kâzım, 1541 Hulûsi, 953 Ahmed, 92 Hâmid, 1550 İhsan, 1117 Abdullah, 934 Ali, 161 Tevfik, 401 Nureddin, 412 Rifat, 450 Remzi, 484 İhsan, 1710 Emin, 1518 Osman, 1673 Mahmud, 1335 Salâhaddin, 151 Aziz, 1765 İsmail, 1092 Kadri, 1780 Hüsnü, 613 Necmeddin, 1539 Hüsnü, 713 Sabri, 1223 Cemal, 970 Halid, 1158 Zeki, 1221 Cevad, 1243 Adnan, 1252 Ahmed, 850 Süleyman, 328 Kemal, 1095 Yaşar, 809 Rıza, 1225 İskender, 1355 Lûtfi, 969 Raşid, 662 Kadri, 1070 Tahsin, 543 Abdullah, 1463 Mustafa, 1105 Ahmed, 644 Rifat, 1159 Servet, 189 Mustafa, 626 Hadi, 913 Şükrü, 198 Receb, 224 Hakkı, 1739 Nuri, 1384 Asım, 960 Bahaeddin, 844 Ali, 948 Kâzım, 1054 Kemal, 1155 Ali, 1463 Cemil, 1641 Abdülvahhab, 1646 Sadullah, 1720 Mehmed, 838 Hasan, 1140 Hilmi, 1586 Hasan, 534 Halil, 51 İbrahim, 1559 Salim, 371 Tahsin, 911 Osman, 314 Rıza, 526 Muzaffer, 1547 Nevzad, 459 Hidayet, 429 Kemal, 907 Ahmed, 1386 Tevfik, 344 İzzet, 1113 Nevzad, 72 Hasan,

Bunlardan başka Trabzondan Talât, Maraştan Naci, Samsundan Nuri ve Ali, Tekirdağından Hüsnü, Balıkesirden Hasan, Kırklarelinden Hasan, Muğladan Mustafa, Samsundan Kâzım, Eskişehirden Vehdeti, Ankaradan Halil, İzmirden Şükrü, Aydından Zeki, Ankaradan Şevket, Seyhandan Atıf, Samsundan Tevfik, Seyhandan Ali, Eskişehirden Cengiz, Afyondan Rıza, Çorumdan Sadık, Kastamonudan Muharrem, Denizliden Ali, Karstan Mustafa, Trabzondan Ahmed, Trabzondan Yunus, Kocaeliden Kemal, İçelden Mustafa, Kütahyadan Kâmil, Ankaradan Tahsin, Tokattan Cemal, Tekirdağından Kemal, Samsundan Muammer, Trabzondan Mustafa, Trabzondan Rıza, Trabzondan Galib, Edirneden Kâzım,

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 6

O erkek bakışlarının mânasını pek iyi bilirdi. En miskin erkek gözlerinde bile zaman zaman öyle alevli kurt bakışları parlardı ki!

Üzerinde kümelenen bu erkek bakışları kalbini gıcıkladıkça kadınlık gururu da beraber şahlanırdı. Onlara ümid verecek zayıf bir harekette bulunmadığı halde duyduğu zevkin hissedilmesi endişesi ile ince kaşlarını asabiyetle gerginleştirir. Ağır, ciddî bahisler açarak kendini meşgul ederdi. Bütün bu söylenmiyen, lezzeti yalnız hissedilerek duyulan arzu ve sevgilerin izi yavaş yavaş kaybolmuştu.

Bunu ne zamandanberi hissediyordu. Üzerinde toplanan erkek bakışlarının harareti mi kalmamıştı?

Ona hoş görünmek, onu takdir etmek, onu beğendiklerini belli etmek için giydiği elbiseden, beğendiği filme kadar her fırsattan istifade ederek şaklabanlık eden erkeklerin dili mi tutulmuştu.

İlk zamanlar bunu kendi kendine izah etmek için çok düşündü. İlk vardığı netice şu olmuştu. Muhtelif fırsatlarla tanıştığı bu erkekler onun güzelliği karşısında pek haklı olarak gıcıklanmışlar, hislerini ve arzularını anlatmak için terbiyeli bir insanın yapabileceği kadar fırsatlardan istifade etmişlerdi. Fakat bütün bu hissi hareketlerile onun kalbini harekete getiremediklerini görünce heyecanlarını zaptetmeğe çalışmışlardı. Bu muhakkak böyle idi.

Her terbiyeli erkek böyle hareket edebilirdi.

Daha iki yıl evvel büyük İstanbul balosunda Sabri Hami ona ne kadar takılmıştı. Her danstan sonra büfeye giderlerken hallerile, sözlerile neler anlatmak istemişti.

Fakat her güzel kadına yılışkanlığı ile hele sarhoş zamanlarında sırnaşıklığı ile şöhret bulan Sabri Hamiye o kadar ağır davranmıştı ki adamcağız üçüncü danstan sonra bir daha gelip davet etmeğe cesaret edememişti.

Kocasının adına hürmet ettirmek istiyen her şerefli kadın şüphesiz böyle hareket ederdi. Fakat kendine hâkim olduktan, hislerini idare edebildikten ve en tehlikeli zamanda vaziyeti kurtardıktan sonra bu temayüllere müsamaha etmekten ne çıkardı.

Kadın isterse en çetin erkeği en harlı dakikasında bir kedi gibi dizlerinin dibinde yaltaklandırabilir. Bunu yapabildikten sonra onlara biraz ümid vermekte, gönül heyecanlarile eğlenmede ne tehlike olabilirdi. Bu böyle idi.

Fakat şimdiye kadar bunu düşünmemişti bile! Kızlığındanberi erkeklere karşı garip bir titizlik hissetmişti. Bu belki de eski terbiyenin tesiri idi. Ahmed Melih ile evlenişi de sevgi neticesi olmamıştı. Eski, klâsik evlenme.. bu evlenmelerde belki de sevgi yoktu, samimiyet yoktu. Fakat onların yerine hislere ve itiyadlara da hâkim olan öyle kuvvetli bir inanış vardı ki az bir zaman karı kocaya birbirinin hakikî eşleri olduğu kanaatini veriyordu.

Zaten insanları biribirlerine bağlıyan hislerin kökü hep bir kaynaktan fışkırmıyor mu? Ve nihayet bütün sevgiler dönüp dolaşıp ayni kalıba dökülmüyor mu?

Nermin Melih, evlenişin ilk günlerile son yılları arasında büyük bir fark görmemişti. Hummali bir sevgi ile başlamıyan bu evlilik hayatı zaten hızlanmamış ve alevlenmemişti ki bu ateşini ve süraatini kaybetsin. Bu belki de biraz hareketsiz ve heyecansızdı ama böyle olduğu için de devamlı olmuştu. Bu durgun hayatı arasıra bulandıran ve onun kadınlık hislerini şahlandıran vakalar sade kocasının arasıra kulağına kadar gelen çapkınlık dedikoduları idi.

O zaman gururu incitilmiş bütün kadınlar gibi kıskançlık buhranları içinde intikam hisleri kabarır. Kocasının bu sadakatsizliğine karşı ayni silâhla mukabele etmeyi aklından geçirirdi.

Bunlar da ne tatlı ve heyecanlı buhranlardı.

Her defasında kocasının eskisinden daha sıcak bir sevgi ile kendine avdet edişini görmek ne iç gıcıklayıcı bir muvaffakıyetti.

O henüz intikam hislerile yaşarken Ahmed Melih başladığı taze macerayı eskitmiş. Evinin sakin havasına avdet etmiş bulunduğu için arzuları yaşamadan sönerdi.

Ve on sekiz yıl bu hep böyle devam etmişti.

Sevilmek ihtiyacını duyduğu zamanlarla kocasının başka kadınlarla maceralar geçirdiği zamanlara tesadüf etmiş olsaydı bu iki kuvvetli his belki de onu tehlikeye atacaktı. Hayatta tesadüflerin ne görülmez ve hissedilmez mühim rolleri olur.

Şimdi yuvarlak aynanın önünde bu on sekiz yıllık ömrünün sade, hareketsiz fakat sevimli, ve bilhassa acısığ nasıl akıp gittiğini düşünüyordu. Bu hayatın ilk yılları oldukça hareketli geçmişti. Bir çocukları olmuştu.

Dört yıl her genç annenin duyduğu bütün o içli sevgiyi İlhanın üstüne toplamıştı. Fakat çocuklara hiç acımıyan o zalim ölüm henüz dillenen ve asıl sevilecek çağa giren yavruyu ellerinden alınca önce hayatına bir küskünlük geldi. Aylarca odasından bile çıkmadı. Nihayet doktorun ısrarile yaptıkları Avrupa seyahati, araya giren daha başka düşünceler bu ilk acıyı unutturdu.

Babası Viyanada siyasî vazifede iken iki yıl kadar orada kalmıştı. Genç kızlığının en neşeli zamanına ait bu hatıraların saklı kaldığı şehirde her şeyi unuttu. Seyahatten döndükleri zaman ahbapları onu eskisinden daha şen ve güzel buldular.

Kadın kalbinde her acının bir panzehiri vardır. Fakat cinsî cazibesinin eriyip tükenmesinden gelen acıya şifa verecek şey yoktu.

Nermin Melih, on sekiz yıl kendine gülen aynanın önünde bu akşamki kadar zavallı olduğunu hatırlamıyordu. (Arkası var)

İĞNE - ÇUVALDIZ

Benzetmiş

Hayvan seslerini güzel taklid etmekle iftihar eden bir adam, son günlerde arı vızıltısını taklide merak etmişti. Birkaç gün odasında yalnızken provalarını yaptıktan sonra meharetini karısına göstermek istedi. Yemek odasının kapısının önünde hünerini yaptı ve kapıyı açarak içerideki karısına:

— Nasıl?. Mükemmel değil mi?.

— Hayır dedi, inek böğürmesine pek benziyor!..

Örtü mü?

Zayıf, kısa boylu bir adam, karısının kendisi için aldığı kocaman paltoyu üstüne yakıştırmağa çalışıyordu. Aynada kendisine baktıktan sonra:

— Çok güzel bir hediye karıcığım, memnun olmadım zannetme fakat bana çok büyük değil mi?.

— Büyük, büyük amma tam gelince de kışın soğuk havalarda otomobilimizin radyatörünü tam örtmüyordu...

Oyun !

— Anneceğim izin verir misin Mehmedlere gideyim onunla oynıyayım bugün?.

— Mehmed annesile babasile beraber sokağa çıktı. Şimdi pencereden gördüm. Ahmedlere neye gitmiyorsun?.

— Ahmedle daha dün oynadım. İki günden evvel yataktan kalkıp oynayacak hale geleceğini sanmıyorum.

Bakmış

Evin içini yanık süt kokusile beraber, duman bürüdü. Hanım hiddetle mutfağa koştu ve hizmetçiye bağırdı:

— Ben sana dikkat et süt ne zaman kabaracak demedim mi?.

— Evet hanımcığım dikkat ettim tam sekizde kabardı.

Soru.

Akrabalarından biri evleniyordu. Güzel bir kutu şeker hediye göndermişlerdi. Annesi bu şekerden bir miktarını dört yaşındaki çocuğuna verdi ve:

— Oğlum, dedi, bu şeker düğün hediyesidir. Hepsini yeme! Bunu yastığın altına koyup uyursan rüyaların güzel olur ve doğru çıkar.

— Anneceğim, şekeri yesem de yastığı karnımın üstüne koysam daha iyi olmaz mı?.

Yer

— Çocuklar, öyle bir isim bulunuz ki, sonu istan olsun ve bir yer ifade etsin.. iyice anlamanız için size bir misal söyliyeyim... Meselâ: Efganistan; Efganların bulunduğu yer demektir. Haydi bakalım!.

— Ben buldum bay öğretmen. Bastonistan baston bulunan yer...

— «Tavsiye kabul edilmez» diye levhalar yazdırıp buralara asınız...

— Peki efendim.

— Durunuz, benim karımın bir akrabası vardır, matbaacıdır, bir mektup vereyim de bu levhaları ona yaptırınız.

Delil

Bir bahçıvan arıyorlardı. Gazeteye ilân verdiler. İki kişi geldi. Oğlu uzun boylusunu istiyordu. Annesi kısa boylusunda ısrar etti. İş neticelendi. Annesi ile oğlu odada yalnız kaldıkları zaman oğlu sordu:

— Kısa boylusunu almak için neye o kadar ısrar ettiniz? Halbuki uzun boylusunun daha iyi bir adam olduğu yüzünden belli idi.

— Yüzünden mi? Ne münasebet... İşe alacağın adamın yüzüne bakacak değilsin! Pantalonuna bakacaksın... Pantalonunun yaması arkasında ise işe yaramaz!... Dizlerinde ise iş görecek adam demektir.

Yardım

Yaşlıca bir kadın, çocuk arabasını yokuşun başına çıkarmağa çalışıyordu. Kadın pek dikkatsiz olduğundan arabayı taşların üzerinden yürütüyor, sarsıyor, arabada yatanı fena halde rahatsız ediyordu. Bunu gören Himayeietfal ve içki düşmanları cemiyetleri azasından ihtiyar bir doktor, yaklaştı ve kadına:

— Müsaade ediniz de size yardım edeyim, dedi.

Kadın memnuniyetle arabayı ihtiyar doktora bıraktı. İhtiyar doktor, kan ter içinde, ohlıya puflıya arabayı yokuşun başına çıkardıktan sonra:

— Bari yüzünü aç ta çocuğu bir göreyim güzel mi?

Diye sordu. Kadın hayretle:

— Ne çocuğu? dedi. Arabada iki düzüne bira 10 şişe şarap var.

— Ne oldun?

— Az kaldı bir boksörü eziyordum.

— Tamam, benim kocam Cebinden bahşişinizi alınız, karşiki kapıyı açınız, banyoya sokunuz, duşu açınız, sonra elektriği söndürüp gittiniz, teşekkür ederim.

— Neye çalar saati üçe kuruyorsun, saat şimdi üç.

— Soyunurken uyumamak için.

Lüzumsuz

Avcı, orman kenarında tesadüf ettiği bir hanın önünde atından atladı ve dizginleri orada duran bir çocuğa uzatarak:

— Çocuğum, dedi, şu atı biraz tut!.. İçeride bir bira içip çıkacağım!.

Çocuk elleri cebinde, hiç istifini bozmadan:

— Isırır mı?.

— Hayır!.

— Teper mi?.

— Hayır!.

— Kaçar mı?.

— Hayır! Hayır! Hiç korkulacak bir şey yok! Çok usludur.

— Öyle ise benim tutmama ne lüzum var.

Düşmesin

— Dün gece iki kişi beni kollarımdan öyle bir yakaladılar ki...

— Nerede?.

— Meyhaneden eve gelinceye kadar, bütün yolda...

Kadın — Eyvah Bu pazarım seninle beraber geçecek

Erkek — Pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma, cumartesi de

Doğru

Açık göz satıcı şehirde tesadüf ettiği bir köylüye bir tane bisiklet satmağa çalışıyordu. O kadar müsallât oldu ki, köylü usandı ve başından savmak için:

— Param kalmadı, dedi, bütün paramı verdim, güzel bir inek aldım.

— Derhal götür geri ver ve bir bisiklet al!... Düşün bir kere, ineğin üstüne binip köye gitmekle ne kadar gülünç olacaksın?.

— Merak etme! Bisikletten süt sağmağa çalışmaktan daha gülünç olmam!...

— Başka başka isimler takarak kırk kişiyi dolandırmışsın..

— Ufak tefek işler görürken müstear isim kullanırım!..

Uyuşsun

— Traş olacağım! Fakat elindeki ustura dün beni traş ettiğin ustura mı?

— Evet efendim!.

— Öyle ise evvelâ biraz klorform ver!.

Senelliği

Yeni evlenmiş bir genç, çoktan evli bir arkadaşına sordu:

— Karıma hoş görünmek istiyorum. Kadınlar neden hoşlanırlar. Meselâ senin karın ne sever, ne ister?..

— Alamıyacağım, almama imkân olmıyan her şeyi sever ve ister..

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 6

Sokollunun düşmanları harekete geçtiler sadrâzamın adamları birer birer açığa çıkarılıyordu

Bunu bir türlü nefsine yediremiyordu. Fakat intikamın daha vakti vardı. Biraz daha eğlenecekti. Devlet idaresini tamamen eline alacaktı. Üçüncü Murad, bu ilk yıllarda, âdeta saltanatı gelin gibi ağuşuna almış, bal ayını geçirmekle meşguldü.

Her günü bir çeşit eğlence ile geçiyordu. Saray, kadınlardan başka, maskaralar ve cücelerle de dolu idi. Bunların içinde en gözdesi, «Cühud cüce» dedikleri cüce bir yahudi idi.

Başta Yasef Nassi ve Ester Kira olmak üzere yahudiler, devlet idaresini şöyle dursun, Osman oğullarının harimini bile soymaya çalışıyorlardı. Hem de sarayın bütün esrarını fâş ederek... Bu kabahatin en büyüğünü cüce yahudi yaptı. «Haremi muhteremde perdei ismet canibine hürmetsizlik etmeğe ve bi edebane ağzına düşmez söz söylemeğe» başladı. Saraydan hakaretlerle kovuldu. İdam bile edilmesi mümkündü; fakat Ester Kiranın şefaati onu bu felâketten kurtardı.

Maamafih, öbür maskaralar, sanatlarını öyle ifa ederlerdi, hatta maskaranın biri, bir gün Üçüncü Muradı o kadar güldürdü ki, Üçüncü Murad çok memnun oldu. Herkes dağılırken maskarayı çağırttı. Kendisine ihsan vermek istedi. Maskara hürmetle iğildi:

— Hünkârım, bugün para istemiyorum. Canım yüz değnek istiyor.

Üçüncü Murad şaşırdı. Sebebini sormak istedi. Maskara meydan vermedi:

— Hele ellisini vurun, sonra sorun, dedi.

Üçüncü Murad şaşırdı. İşin sonunu anlamak istedi. Emretti. Maskara dişini sıktı. Elli sopayı kana kana yedi. Ayağa kalktı:

— Şimdi durun. Benim bir ortağım vardır. Ellisini de ona vurun, dedi.

— Kim ortağın?

Maskara zarifane cevap verdi:

— Her gün beni çağıran bostancı. Ne zaman para alıp gitsem; «seni ben getürdüm. Yarısı benimdir» diye elimden alır. Bugün, sopanın yarısı da onun hakkıdır, dedi.

Bostancı çağrıldı. Elli sopa da o yedi. O akşamki hakkını aldı ve bir daha böyle bir şey yapmaması kendisine tenbih edildi.

Üçüncü Murad ikindiye kadar böyle eğlendi. Bundan da bıktı. İçinden:

— Çok şükür. Bugünümüz de hoş geçti, dedi.

Hareme çekildi. Cariyelerle eğlenmeğe başladı. Saray, hasekiler ve cariyelerle dolu idi: Kırk haseki ve beş yüzden fazla cariye vardı.

Artık Nurbanu sultan, Venedikli Baffadan ne intikam alacaktı? Üçüncü Murad, onun gözüönünde cariyelerle eğleniyor, fakat dönüp dolaşıp gene yanına geliyordu..

Padişahın hassa duacısı da kendisine uygundu. O da, hakikaten padişah şeyhi olduğunu gösteriyordu. Şeyh Şücca az zamanda Üsküdarda bağ, bahçe, mahzen, kayıkhane, hatta meyhane sahibi bile oldu. Devlet adamları arasında onu yıkabilecek hiç bir kuvvet yoktu. Sokollu, onun nüfuzu divan muhitinden öteye geçemiyordu. Karısı bile, halk nazarında kendisinin nüfuzunu kıracak dessaslıklara tevessül etmekten geri durmuyordu.

Şeyh Şücca, Üsküdar bağlarında alabildiğine zevk ve safaya daldı. Para, iradlarından şeyh efendiye keselerle geliyordu. Fakat onun geliri yalnız iradından değildi; halkın cehli, her şeye, fala ve büyüye itikad edişi de onun için bir gelirdi. Şeyh Şücca kazandığı paraları sarfetmenin yolunu bilirdi. Ekseriya, Üsküdardaki bağına çekilir, İstanbulun en meşhur civanları, en nazenin dilberile, saz ve ahenk içinde, ömür sürerdi.

Sade Üçüncü Murad mı:

Visale vadeler eyler Murada ol gülü ter
Yalancı gül gibi bir yarı dilsitanım var

Diyecekti? Şeyhin bu halini duyanlar çekemediler. Bir gün, Üsküdarda gene zevk ve eğlence ile meşgulken padişaha rık'a sundular:

«Şeyh hazretleri filân bahçesinde nigâr safasında felekten gâm almaktadır. İtimad buyurulmazsa sözüne inanılır adamlar gönderip tecessüs buyurun.»

Üçüncü Murad hiç kulak asmadı. Şeyh efendi gene saraya girdi, çıktı. Raziye kadınlara, Canfeda hatunlara okudu, üfledi. Aldığı keselerle florileri cebine yerleştirdi. Bermutad zevk ve safasına devam etti.

Fakat asıl garibi, kendi gecesini gündüzünü kadın ve saz zevkile geçirdiği halde, halkın zevkine ve eğlencesine karışmasıydı. Devlet ricali, divan erkânı yıkılıncıya kadar içiyorlardı. Devlet ricali arasında ötedenberi sarhoşluklarile nam kazanan en değerli zetlar vardı. Hatta padişahlar arasında bile... Ne hacet! Babası sultan Selim... Halk arasında sarı sultan Selim, sarhoş Selim diye meşhurdu. Tahta çıktığı zaman, neler olmadı?

Hatırı Şahın tecelli camıdır
Her ne kim görünse Hak ilhamıdır

Diye bütün İstanbul halkı sarhoş oldu. Yeniçeriler, hâlâ o hızla içip duruyorlardı. Nihayet bir gün, Üçüncü Murad, bütün devlet erkânile önlerinden geçerken öyle bir coştular ki, kadehlerini kaldırarak bağıra bağıra padişahın şerefine içtiler. Üçüncü Muradın canı sıkıldı. İçkiyi yasak etmek istedi. Ne mümkün! Ortalık biribirine karıştı. Sokollu da müşkül bir vaziyette kaldı. Nihayet yasak kaldırıldı. Herkes rahat rahat içmeğe başladı. Zaten içki yasağı Kanunidenberi kaç defa yapılmıştı! Fakat ilk zararını devlet adamları gördü. Varidat azaldı. Yeniçeri, kendi ulûfesini içkisile temin ediyordu. Hazineden aldığını gene hazineye veriyordu.

Bütün bu meselelerde Sokollunun hiç bir tesiri olamazdı. Üçüncü Murad, cülûs günündenberi ona karşı nefsaniyetini gösteriyordu. Hatta akrabasına ve en yakın adamlarına bile.

Feridun bey hâdisesi buna bir misaldi: Devrin güzide münşisi gayet mühim bir eser yazdı: Münşeatüsselâtin. Bütün nameleri, ahidnameleri ihtiva eden kıymettar bir eser. Feridun bey, kitabını gayet nefis bir yazı ile yazdırdı. Epeyce para sarfederek yaldızlar içinde padişaha takdim etti. Üçüncü Murad ehemmiyet bile vermedi. Devrin ilim ve sanat erbabı hayretler içinde kaldılar.

Maamafih, Sokollu aradan çıkarılacak olursa, saraya mensup ilim ve dirayet sahibi adamlar da biribirini devirmekle meşgullerdi. Haremdeki rekabet, kıskançlık, ihtiras, onların arasında da hüküm sürüyordu. Şeyhislâm Hâmid efendi müftülük ırzını muhafaza ediyor, saray adamlarının dedikodularına karışmıyordu. Fakat Üçüncü Muradın hocası, «muallimi sultani» Sadettin efendi, ihtirasta ve dessaslıkta öbür vezirlerden aşağı kalmıyordu.

Hoca Sadettin efendi, Yavuzun nedimi Hasan Canın oğlu idi. Babasının saraya intisabı ve kendisinin de zekâ ve irfanı sayesinde pek çabuk ilerledi. Yirmi doduz yaşında iken Manisada şehzade Murada muallim tayin edildi. Venedikli Baffaya, Raziye kalfaya kendini sevdirdi. Konyalı Hâmid efendi ile Isfahanlı hoca Sadettin arasında çok fark vardı. Hoca efendi ilminden fazla siyasetle uğraşıyordu. Saraya mensub ulemanın hoca Sadettin âlimi, şeyh Şücca da cahili idi. Birinin nüfuzu devlet ricali üzerinde, öbürünün efsunu da harem kadınları üstünde büyük bir tesir yapıyordu.

(Arkası var)

SİNEMA

Eğlenceli bir film: neşeli arkadaşlar

Lilian Harvey tekrar Henry Garat ile birlikte çalışmağa başladı

Lilian Harvey Holivuta gitmezden evvel hep hafif ve eğlenceli filimler çeviriyordu. Almancasını Willy Fritsch, fransızcasını Henry Garat ile çevirdiği bu filimler her tarafta çok beğeniliyordu.

Lilian Holivuta gittikten sonra kendisine büsbütün başka tarzda filimler çevirtildi. Bu filimlerin hiç birisi iyi olmadı. Hele Avrupada hiç beğenilmedi.

Lilian Harvey kendisi de bu filimleri beğenmedi ve konturatını bozarak Avrupaya döndü ve gene eski arkadaşlarile birlikte çalışmağa başladı. Fakat her nedense ilk çevirdiği filim koyu bir dram oldu. Lilianı hep hafif ve neşeli filimlerde görmeğe alışanlar bu dramda âdeta yadırgadılar. Filim umulduğu kadar muvaffak olamadı.

Bunun üzerine Lilian tekrar eski tarzda şarkılı hafif komedilere döndü. İlk olarak Henry Garat ile «Neşeli arkadaşlar» adında bir filim çevirdi.

Neşeli arkadaşlar hakikaten hoş ve eğlenceli bir filimdir. Mevzuu şudur: Henry Garat (Gil) Nevyorkta çıkan bir gazetede muhbirdir. Bir dakika ayrılmadığı iki arkadaşı vardır. Bunlar en ziyade polis vakalarını takip ederler.

Bir gün gazetenin müdürü Gil'i çağırıyor, kendisini adliye haberlerini yazmağa memur ettiğini, meraklı muhakemeleri kaçırmamasını, muvaffakıyet gösterirse terfi edeceğini bildiriyor. Gil'de adliyeye gidiyor.

Ceza mahkemesinde birçok davalar dinliyor. Hiç birisi enteresan değil. Adeta uykusu geliyor... Bu sırada içeriye genç ve güzel bir kız getiriyorlar. Bu kız yeri yurdu olmadığı için serserilikle maznundur. Kız reise yalvarıyor:

— Allahaşkına beni serbes bırakın. Ben serseri değilim. Aylardanberi işsizim. Elimdeki bütün parayı sarfettim. Bu sebeple oturduğum yerden beni kapı dışarı ettiler. Üstelik eşyamı da alıkoydular. Bir iş bulunca kendime bir yer tedarik edeceğim.

Reis — O halde size kefil olacak birini gösterin. Sizi tanıyan birisini göstermedikçe serbes bırakılmanıza imkân yoktur. Bir tanıdığınız yok mudur?.

— Maatteessüf yoktur.

Muhakemeyi dinlemekte olan Gil birdenbire yerinden fırlıyor ve salonun ortasına doğru yürüyerek, şu sözleri söylüyor:

— Nasıl yoktur, ben varım. Ben matmazelin nişanlısıyım.

— Öyle mi?.. O halde hemen nikâhlarınız kıyılmalıdır. Başka suretle beni inandıramazsınız. Mübaşir efendi, nikâh memuruna haber verin, buraya kadar zahmet etsin.

Hemen nikâh memuru geliyor, nikâhları kıyılıyor ve karı koca mahkemeden çıkarak Gil'in evine gidiyorlar. Kadın:

— Artık bana müsaade edin, gideyim... diyor. Fakat Gil yakasını bırakmıyor:

— Nereye gideceksiniz?. Yeriniz yurdunuz olmadığını mahkemede söylemediniz mi? Ben karımın sokaklarda dolaşmasına müsaade edemem.

İki genç mahkemede evleniyorlar

— Amma biz hakikaten karı koca değiliz. Sadece kanun nazarında evliyiz.

— Orası öyle... Onun için yatağımı ikiye ayırırız, bir parçasında siz yatarsınız, bir parçasında ben yatarım. Bu suretle geceyi geçiririz.

Kız bunu kabule mecbur oluyor. Geniş yatak ikiye ayrılıyor. İki kısmın arasına dikenli çiçek saksılar konarak bir mania vücude getiriliyor. Yatıp uyuyorlar. Fakat geceleyin ikisi de dikenli çiçeklerin iğnelrinden fena halde rahatsız oluyorlar.

Ertesi günü bütün gazeteler Gil'in mahkeme huzurundaki evlenmesine dair sütunlar dolusu yazı yazıyorlar. Bu havadis yalnız kendi gazetesinde çıkmıyor. Gazetenin müdürü bu müthiş atlamaya fena halde kızıyor. Gil'in ve iki arkadaşının hesaplarını kesiyor.

Üç arkadaşla genç kız beş parasız kalıyorlar. Fakat genç kız bunlara ümid ve cesaret veriyor. Onun tavsiyesi üzerine o sırada haydudlar tarafından kaçırıldığı söylenilen bir milyarderin kız kardeşile alâkadar oluyorlar. Gil bu kadını haydudların kaçırmadığını, kadının bir aşk ve sevda macerası geçirmekte olduğunu öğreniyor. Bunu bütün tafsilâtile yazıyor ve eski gazetesine götürüyor.

Mesele büyük bir alâka uyandırıyor. Gil ve üç arkadaşı tekrar işlerine kavuşuyorlar ve terfi ediyorlar. Gil de bu defa genç kızla hakikî surette evleniyor.

Dikenli nebatlarla yataklarını ayırıyorlar

Meşhur artist Harry Baurun kafasını yardılar

Şampanya kadehile bu işi yapan artist Eve Francis ne diyor?

Meşhur Fransız artisti Harry Baur Pariste Şanzelize civarında bir kırathanede sinema artistlerinden Madam Eve Francis tarafından kadehle başından yaralanmıştır.

Meşhur artistin zevcesi, tecavüzü şöyle anlatmıştır:

— Gece yarısına on kala kocam kahveye geldi. Henüz masamıza oturmuştu ki sinema artisti Eve Francis masamıza gelerek kocama:

— Senden memnun değilim. Şayed bana bir söyliyeceğin varsa yarın evime telefone et dedi, kocam, başını eğmek suretile muvafakatini bildirdi. Hâdise kapanmıştı. Artist Eve Francis bara gitti. Biz de arkadaşlarımızla birlikte masamızın etrafında toplanarak öteden beriden konuşmağa başladık.

Harry Baur

Gece yarısından sonra saat ikide çıkıp gitmeğe hazırlandığımız sırada Eve Francis tekrar geldi ve bir söz bile söylemeden elinde tuttuğu bir bardağı, kocamın kafasına fırlattı. Kocam, başından şakır şakır kanlar aktığı cihetle, hastaneye kaldırıldı. dava edip etmiyeceğini bilmiyorum.

Hâdise kahramanı Eve Francis de şöyle anlatıyor:

— Gece bazı arkadaşlarımla beraber Şanzelizede bir lokantaya gittik orada Harry Baura rasladım. Aramızdaki münasebet çok mükemmeldi. Ben kendisine bonjur derken o bana çok kaba sözler ile mukabele etti. Kendisinden izahat isteyince: «Sebebini sonra anlatırım» mukabelesinde bulundu. Ben uzak bir masada oturdum. Kendisi bana dik dik bakmaktan geri kalmıyordu. Arkadaşlarımdan biraz uzaklaşmalarını rica ettim ve hiddetle elimdeki bardağın içinde bulunan şampanyayı Baurun kafasına boşalttım. Baur üzerime saldırınca bardak ve gözlerim kırıldı. Belki bardak parçalarından Baur yaralanmıştır. Bauru beni halkın ortasında tahkire sevkeden sebepleri bilmiyorum. Halk, bu hareketi mazur görecektir.

Haftalık borsa ve piyasa

Döviz meselelerinde endişeler zail oldu, normal vaziyet avdet etti

Bütün dünyada, döviz meseleleri üzerinde istikrar husule gelmiştir. Paralarını düşüren ve düşürmiyen memleketler tamamile anlaşmış ve her hükûmet para meselesi etrafında kararını vermiştir. Alman markının düşeceği hakkındaki rivayetlerin aslı çıkmamıştır.

Pek tabiî olarak bütün dünyadaki döviz istikrarının İstanbul borsasında, büyük tesiri görülmüştür. Bu hafta borsada vaziyet tamamile sakin geçmiştir. Fakat vaziyetin sakin geçişinden, işlerin azaldığı mânasını çıkarmamak lâzımdır. Türk esham ve tahvilâtı ve ünitürk üzerine hararetli muameleler olmuştur. Ünitürk fiatleri 23 lira 85 kuruş üzerinde durmuştur. Anadolu demiryolları tahvilleri de geçen haftaya nisbetle yükselmiştir. Son fiat 42 lira 70 kuruştur.

Diğer esham ve tahvilât üzerinde ehemmiyetli değişiklik olmamıştır.

PİYASADA UMUMÎ VAZİYET

Bu hafta içinde piyasa geçen haftalara nisbetle daha sakin geçmiştir. Muhtelif memleketlerin döviz tahavvüllerinin, piyasadaki tesirleri azalmıştır.

Bu hafta, piyasayı en ziyade meşgul eden, Başvekilimizin tetkik seyahatlerinde söyledikleri nutuklardı. Bilhassa bu nutuklar arasında, hayatı yüzde otuz, otuz beş nisbetinde ucuzlatmak imkânlarının aranılacağı piyasada büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Hayatı ucuzlatmak bahsinin, ortaya atıldığı bu sırada, tüccar en ziyade nakliye tarifelerinin indirileceğini hatırlamıştır. Son günlerde, gazetelerde, demiryolları tarifelerinin indirileceği hakkındaki haberler, piyasada büyük bir alâka uyandırmıştır.

İHRACAT MALLARIMIZIN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin vaziyetini birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Piyasa geçen haftaya nisbetle daha iyidir. Almanyada buğdaylarımız üzerine talebler artmaktadır. İhracat için verdiğimiz fiatler geçen seneye nisbetle ucuzdur. Taleblerin artmasındaki en mühim sebep budur.

Arpa — Son günlerde İngiltereden de talebler başlamıştır. Türkiye - İtalya arasındaki yeni ticaret anlaşmalarından sonra, arpa üzerine ihracatın daha ziyade artacağı ümid edilmektedir.

Mısır — Geçen haftaya nisbetle fiatler düşmüştür. Daha ziyade düşeceğine ihtimal verilmektedir.

Kuşyemi — Son günlerde, kuşyemi üzerine iş yapanlar mütereddit vaziyette kalmışlardır. İngiltereye sevkedilen, partilerin takasa tâbi tutulmadığı hakkında bir rivayet çıkmıştır. Henüz bu rivayet teeyyüd etmemiştir. Türkiye - İngiltere arasındaki ticarî münasebetlerin inkişaf bulduğu bir sırada, bu ihtilâfın da ortadan kalkacağı ümid edilmektedir.

Afyon — Son günlerde uyuşturucu maddeler inhisarı Anadoluda afyon almağa başlamıştır. Fakat inhisar idaresi bu işte geç kalmıştır. Çünkü bu sütunlarda bir kaç defa daha yazdığımız gibi, fakir köylü, elindeki afyonu çoktan satmıştır. Bugünkü şerait dahilinde afyon inhisar idaresi mutavassıtlardan mal almaktadır. Ankarada kooperatifçilik cemiyeti tarafından neşredilen «Karınca» ismindeki bir mecmuada afyon inhisar idaresinin bu hareketi tenkid edilmektedir. Bu yazıda bu sene, müstahsil köylünün inhisar idaresinden hiç istifade edemediği ileri sürülmektedir.

Tiftik — Piyasada, geçen haftaya nisbetle değişiklik yoktur. Yapağı piyasasındaki işsizlik devam ediyor.

Balmumu — Fiatler geçen haftaya nisbetle iki kuruş daha düşmüştür. Şimdi fiat 88 kuruştur. Maamafih geçen sene 77 kuruştu. Yakında Bulgaristandan mühim miktarda sipariş olacağına dair şayialar çıkmaktadır. Fakat bu şayialar fiatlerin yükselmesine yardım etmemiştir.

Yumurta — İspanyadaki bloke paralar meselesi halledilmiştir. Yumurta tacirleri aylardanberi bu meseleden endişe ediyorlardı. Buraya gelen Barselonalı bir tacir, yumurta tacirlerinden yumurta istemişti. Bu mesele üzerinde uyuşmak kabil olamamıştır.

Zeytin, Zeytinyağ — Ramazan yaklaştığı için, zeytin üzerine muameleler artmaktadır. Pek tabiî olarak bu yüzden fiatler daha ziyade yükselmiştir. 934 mahsulü olan zeytinler 38 kuruşa çıkmıştır. Geçen hafta 36 kuruş, geçen senesye 26 kuruştu.

Zeytinyağ fiatlerinde de yükseliş devam etmektedir. Ekstra ekstra malların kilosu 54 kuruştur. Geçen hafta 52 kuruştu. Geçen sene bu mevsimde 35 kuruşa satılıyordu.

A. O.

Burhaniyede zeytin mahsulü ortada

Burhaniye kasabasından bir görünüş

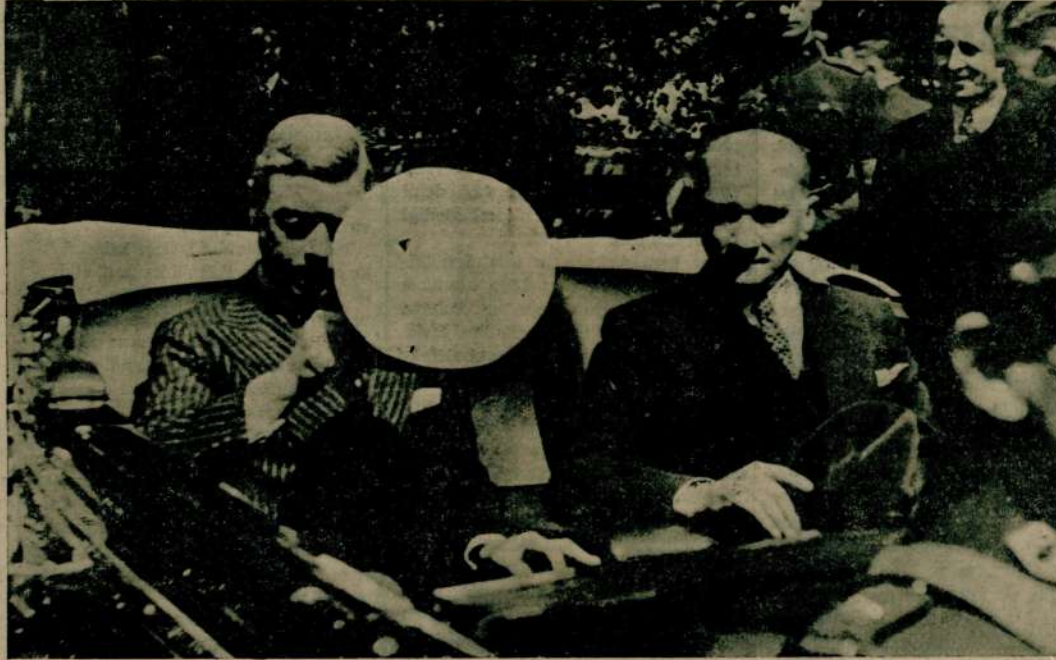
Burhaniye (Akşam) — Burhaniye beş binden fazla nüfusu olan şirin bir kaza merkezidir. Halkın yüzde doksanı zeytin işlerile meşgul olmaktadır. Zeytinlikler kasabanın içlerine kadar sokularak bir az daha güzelleşmesinin yardım etmiştir.

Bu sene zeytin mahsulü ortadır. Mahsul toplanma zamanı civar kasabalarımızdan kaza merkezine ve köylere binlerce amele gelir. Kaza dahilinde 7 buharla müteharrik zeytinyağı fabrikası ve iki adet sabunhane vardır. Sonbaharda kaza köylerinden palamut sevkiyatı mühim bir yekûn tutar. Kaza merkezinde iki büyük palamut mağazası mevcuttur.

Cumhuriyet 13 yılda neler yaptı

On üç sene içinde kudretli, dostluğu kıymetli, zinde ve gürbüz bir Türkiye yarattı

Bugün Cumhuriyetimizin on üçüncü yıldönümünü kutluyoruz. Bu on üç yıl içinde Cumhuriyet idaresi bütün dünyayı hayrette bırakan inkılâplar başardı, asırlara sığmıyacak muazzam eserler vücude getirdi, kudretli, beynelmilel siyaset sahasında söz ve nüfuz sahibi, dostluğu kıymetli, zinde ve gürbüz bir Türkiye yarattı. Cumhuriyet idaresi ve hükûmeti bu yüksek eserlerile ne kadar iftihar etse yeri vardır.

Kral Sekizinci Edvardın İstanbulu ziyaretinden bir hatıra: Kral ve Atatürk otomobilde

BÜYÜK TÜRK ORDUSU

Türkiyenin siyasî düsturu dahilde ve hariçte sulhtür. Kimseye tecavüz etmek istemiyoruz. Kimsenin toprağında gözümüz yoktur. Fakat başkalarının da topraklarımıza göz dikmelerini istemiyoruz.

Türkiye cumhuriyeti bu sulh ve müsalemet düsturunu tatbik etmek için her şeyden evvel kuvvetli olmak lüzumunu takdir etti ve on üç yıldanberi bir an bile eksilmiyen, ve bitmek bilmeyen geceli gündüzlü bir gayretle Türk ordusunu kuvvetlendirmeğe ve yükseltmeğe çalıştı ve bunda da tamamile muvaffak oldu.

Bugün Türk ordusu, dünyanın en kuvvetli ve en muntazam ordularından biridir. Techizat, talim ve terbiyesi mükemmeldir. Zabtı ve rabtı eşsizdir. Velhasıl ordumuz hariçten vuku bulacak herhangi taarruzu, daha ilk hamlesinde boğmağa ve ezmeğe kadirdir.

Cumhuriyet hükûmeti kara ordusuna gösterdiği bu yüksek ihtimam ve alâkayı hava ve deniz kuvvetlerinden de esirgemedi, memleketin müdafaasında hayati bir rol oynayan bu iki silâhı da muasır harp tekniğinin bütün vasıtalarile techiz etmeği ihmal etmedi.

Türk milleti, cumhuriyet zimamdarlarının memleket müdafaasına gösterdikleri bu derin alâkaya bakarak atisinden emin bir halde içtimaî, sınaî, iktisadî ve malî sahalarda fütursuz ve korkusuz çalışmaktadır. Bugünkü kuvvetli Türk ordusu, Cumhuriyet devrinin iftihar edebileceği en yüksek eserlerden biridir.

CUMHURİYET DEVRİNDE MAARİF

Cumhuriyet devrinde maarifimiz, eski devirlerin maarifile kıyas kabul etmiyecek derecede ilerlemiştir. Hükûmet, cumhuriyet ve demokrasi rejiminden beklenen büyük faiedlerin iktitaf edebilmesi, maarifin azamî derecede intişar etmesine mütevakkıf bulunduğunu bildiği cihetle, memleketin en ücra köylerini bile mektepsiz bırakmamış, bu işe inanlı, münevver gençlerden mürekkep bir muallim ordusu tahsis etmiştir. Bugün memleketin herhangi köyüne uğranılsa en modern, en sıhhî ve en güzel binaların vatan çocuklarının talim ve terbiyesine tahsis edildiği iftiharla görülür. Büyük Önder Atatürkün irşad ve delâletile yapılan harf ve dil inkılâpları Türk milletini cehaletten kurtarmıştır.

Bugün okuyup yazma bilimeyenlerin adedi eskisine nisbetle çok azdır. Birkaç sene sonra memlekette okuma yazma bilmeyen kalmıyacağını söylersek hiç de mübalâğalı bir söz söylememiş oluruz. Cumhuriyet devri, ilk tahsile gösterdiği bu büyük alâka ve dikkati orta ve yüksek tahsilden esirgememiştir. Türkiyede orta mektepler ve liseler son on üç sene zarfında birkaç misli artmış, ilk mekteplerde okuyan çocukların sayısı bir milyona yaklaşmıştır. Bu artma orta mekteplerde okuyanlarda da görülmüştür. 1923 senesinde orta mekteplerde okuyan çocuklar ancak 5900 kişiden ibaret iken bugün bu miktar 11 misli artmıştır.

İstanbul üniversitesi garpte tatbik edilen metodlar ve usuller dairesinde âdeta yeniden kurulmuş, bu yüksek ilim yuvasının başına mütehassıs profesörler getirilmiş, Ankarada açılacak üniversitenin de temelleri atılmıştır. Cumhuriyet maarifi şuurlu ve metodik bir programla çalışıyor.

SANAYİİMİZ CUMHURİYET DEVRİNDE DOĞDU

Türk sanayii Cumhuriyet devrinde doğmuştur. Saltanat devrinde sanayi hiç mesabesinde idi. Osmanlı imparatorluğu zamnında memleket, büyük sanayi memlektlerine ancak ham madde yetiştirmekle meşgul idi. Piyasamıza yalnız ecnebi malları ve ecnebi müesseseleri hâkim bulunuyorlardı. Abdülhamid devrinde İstanbulda değirmencilik bile güçlükle yaşayabiliyordu.

Cumhuriyet devrinde, ham maddeleri memleketimizde bol bol bulunan sanayiin kurulması ve bu suretle milyonlarca ve milyonlarca liranın harice akıp gitmesinin önüne geçilmesi lüzumu takdir edilmiş ve bu maksatla usullü ve programlı bir sanayi programı tanzim edilerek tedrici bir surette tatbikine başlanmıştır.

1927 senesinde yapılan yeni teşviki sanayi kanunu ve 1929 senesinde tanzim edilen himayekâr gümrük tarifeleri bizde sanayiin inkişafına başlangıç olarak gösterilebilir. 1923 senesinde eski teşviki sanayi kanunundan derme çatma ancak 140 müessese istifade ederken 1936 senesinde teşviki sanayi kanunundan istifade eden fabrika ve müesseselerin adedi, 3,000 i geçmiştir. Bu rakam, son on üç sene içinde sanayiin ne dev adımlarile ilerilediğini göstermeğe kâfidir.

Bakırköy, Feshane, Nazilli, Kayseri dokuma fabrikaları memleketin pamuklu dokumalara olan ihtiyacını karşılamağa başlamıştır. Pamuk cinsinin elyafını düzeltmek için hükûmetçe alınan tedbirler tamamlandıktan sonra yerli pamuklarımız, memleketin dokuma sanayiini hariçten iplik getirtmekten müstağni bırakacağı gibi harice vaki olan ihracatımızı da birkaç misli arttıracaktır. Birkaç sene sonra hariçten pamuklu dokuma ithalinden tamamile müstağni kalmamız, Cumhuriyet devrinin muvaffakıyetli ve metodik sanayi plânına borçlu olduğumuz yüksek eserlerden biri olacaktır.

İpekli sanayii, memleketin bütün en müşkülpesend zevklerini karşılayacak ve ihtiyacı tatmin edecek bir kemale ermiştir. İpeklilerimiz bugün Avrupanınkilerinden hem daha nefis, hem daha sağlam, hem de daha ucuzdur. Gemlikte yapılmakta olan suni ipek fabrikası memleketin suni ipek ihtiyacını dahilden temin edecektir.

Alpullu, Uşak, Eskişehir ve Turhalda kurulan dört şeker fabrikası memleketin şeker ihtiyacını aşağı yukarı tatmin edebiliypr. Şarkta kurulması düşünülen beşinci şeker fabrikası da şark vilâyetlerimizin buradan şeker gönderilmesine hacet bırakmadan yerinde ihtiyacını temin edecektir.

Zonguldakta kurulan Sömikok fabrikası, memleketin antrasite olan ihtiyacını bu seneden itibaren temine başlamış ve ecnebi antrasitlerinin ithalini haddi asgariye indirmiştir.

İspartada kurulan gülyağı, kükürt likör, Beykozdaki cam, İzmitteki kâğıd fabrikaları, sanayi plânımızın doğurduğu abideler arasında zikredilebilir. Karabükte inşasına başlanmak üzere bulunan demir sanayii fabrikaları sanayi plânımızın ilk kısmını tamamlayacaktır. Şunu da ilâve edelim bugün çimento, kösele ve kereste fabrikalarımız, ve değirmenlerimiz memleketin ihtiyacını tamamile temin edecek vaziyete gelmişlerdir.

Memleketin müdafaası için ciheti askeriyece Anadoluda yaptırılan levazımı harbiye fabrikaları bu hesaptan hariçtir. On üç sene evvel sanayiden mahrum olan Türkiye, bugün tatbik edilen sanayi programı sayesinde birkaç sene sonra sanayi ihtiyaçlarını tamamile kendi kendine temin edecek bir memleket vaziyetine girecektir.

CUMYURİYETTE ZİRAAT İŞLERİMİZ

Cumhuriyet hükûmeti ziraat işlerine de büyük bir ehemmiyet vermiştir. Memleketimiz bir ziraat ülkesidir. Tabiat ona dünyanın dört köşesinde yetişen mahsulleri yetiştirecek evsafı bahşetmiştir. On üç sene evveline kadar Türkiye, bir ziraat memleketi olmasına rağmen, buğdayını ve ununu Amerikadan ve sair memleketlerden ithal ediyordu.

Hükûmetin çifçiyi himaye için tatbik ettiği buğday siyaseti sayesinde bugün memleketimiz bir buğday ambarı halini almıştır. Ekmeğimizi, hariçten bir gram buğday ve un ithaline muhtaç kalmıyarak memleket içinde temin ettiğimiz gibi her sene yüz binlerce ton buğday da ihraç edebiliyoruz.

Cumhuriyet devrinde buğday zeriyatına azamî ehemmiyet verilmekle kalınmamış, buğday cinslerinin ıslahı için de lâzım gelen tedbirler alınmış, tohum ıslah istasyonları kurulmuş ve köylüye en nefis buğday cinsleri tohumluk olarak dağıtılmakta bulunmuştur. Bataklıklar kurutulmuş, buralardan kazanılan yüzbinlerce dönümlük bakir topraklar, köylüye tevzi edilmiş, Ankarada ziraat işlerini garbin fennî usullerile yapacak ziraatçiler yetiştirmek için ziraat enstitüleri kurulmuş Avrupaya ihtisas peyda için birçok ziraatçiler gönderildiği gibi her yıl yeni yeni talebeler gönderilmekte bulunmuştur.

Köylüye pulluklar, traktörler, harman makineleri ve sair ziraat aletleri damızlık hayvanlar dağıtılmıştır.

Hükûmet buğday siyaseti ile beraber, pamuk zeriyatı ve cinsinin ıslahı meselsine de büyük ehemmiyet verilmiş, pamuk ıslah istasyonları, meteoroloji istasyonları kurulmuş, mahsulâta arız hastalıklarla cezrî ve esaslı surette mücadeleye girişilmiş çifçiye Ziraat bankası vasıtasile geniş krediler açmıştır.

Pamuk zeriyatının arttırılması ve cinslerinin ıslahı, hükûmetin en çok ehemmiyet atfettiğ meselelerden biridir. Başvekil İsmet İnönünün geçen hafta Ege havzasında yaptığı tedkik seyahati, hükûmetin pamuk meselesini ziraî ve iktisadî programının en başına getirdiğini isbat eder.

NAFİA İŞLERİNE VE DEMİRYOLLARINA VERİLEN EHEMMİYET.

Cumhuriyet idaresi diğer işler arasında nafıa inşaatına da büyük bir ehemmiyet vermiş, memleketin dört köşesini demir ağlarla biribirine bağlamış, yol, köprü inşa etmek siyasetine hergün daha ziyade artan bir hız ve muvaffakıyetle devam etmiştir. Cumhuriyet hükûmetinin on üç sene içinde 3500 küsur kilometre uzunluğunda yeni şimendiferler inşa ettiğini söylemek başarılan işin azametini göstermeğe kâfidir. Bu binlerce kilometre uzunluğundaki şimendiferlerin hariçten istikraz yapılmasına lüzum görülmeksizin Türk sermayesile Türk mühendisi ve işçileri tarafından yapılması, bu büyük muvaffakıyetin ehemmiyetini bir kat daha arttırır.

Hükûmet bu yeni şimendifer hatlarını inşa ettirmekle beraber, Anadoluda ecnebi şirketlerin elinde bulunan hatları da satın alarak devletleştirmiştir. Şark demiryollarının da topraklarımız içinden geçen kısmını satın almak için Nafıa vekâletile şirket delegeleri arasında müzakerelere başlanmıştır. Bu hattın da satın alma müzakeresi yakında neticelenecek ve memleketin içinde ecnebi şirketlerin elinde bulunan hiç bir hat kalmıyacaktır.

Hükûmet, İstanbul telefon şirketini de satın almış, radyo işleri devlet idaresine geçmiştir. Bu yıl Ankarada ve İstanbulda çok kuvvetli radyo istasyonları kurulacaktır.

Bu yıl Fevzipaşa - Ergani - Diyarıbekir - İrmak - Filyos - Afyon - Karakuyu hatları bitirilmiş işletmeye açılmıştır. Afyon - Karakuyu hattının Antalyaya uzatılması ameliyesine hararetle devam edilmektedir. Sivas - Erzurum hattının inşası ameliyesi muayyen program dairesinde cereyan ediyor.

On milyon liraya mal olan ve Ankaranın bol ve temiz içme suyu ihtiyacını temin etmekle beraber, Çubuk ovasını da sulayacak olan Çubuk barajının inşaatı bitmiştir. Yakında açılış töreni yapılacaktır.

Cumhuriyet hükûmeti şimendifere bu büyük ehemmiyeti vermekle beraber şose ev yol inşaatına ayni hızla devam etmiş, bütün vilâyetlerde ana şoseler biribirine bağlanmış, yeni yeni köprüler yapılmış, tüneller, menfezler açılmış, velhasıl otomobil ve otobüslerin memleketin en ücra köşelrine kadar muntazam sefrler tertip etmeleri temin edilmiştir.

CUMHURİYET ADLİYESİ

Türk adliyesi, Cumhuriyet devrinde hak ve adaleti süratle ve siyaneten tevzi için yepyeni esaslar üzerine kurulmuştur. Adliye cihazı en asrî kanunlarla techiz edilmiş, teaddüdü zevcat kaldırılmış, evlenme işleri zabıt ve rabıt altına alınmış, İsviçre kanunu medenisi kabul edilmiş, ceza, ticaret, icra ve iflâs kanunlarımız asrî icaplara göre tensik ve ıslah edilmiştir. Adliye işlerinde kadınların vazife görmeleri ve hâkim olmaları da temin edilmiştir.

Bir ay evvel tatbikine başlanan cürmü meşhud kanunu, suçluları süratle cezalandırmak ve işleri sürüncemede bırakmamak bakımından büyük bir yenilik teşkil eder.

Adliye makinesi ıslah ve tensik edilirken hâkimlerin nasp ve tayinleri, terfi ve terakkileri de zabıt ve rabıt altına alınmış, asrî hapishaneler kurmak için geniş projeler hazırlanmış, Edirnede büyük bir hapishane ve İmralı adasında da bir ziraat hapishanesi kurulmuştur.

Bu ıslahat ve tensikat sayesinde adliye makinemiz, çok muntazam işlemektedir.

MEMLEKETTE SÜKÛN VE HUZUR

Cumhuriyet idaresi memleketi hariçte olduğu gibi dahilde de hakikî bir sulh ve huzura kavuşturmuştur. Saltanat devrinde, memleketi kasup kavuran şekavet, kökünden kazınmış, ve halkın azamî bir emniyet ve sükûn içinde işleri ve güçlerile uğraşması temin edilmiştir. Türk jandarması ve polisi çok sağlam esaslar üzerine tensik ve ıslah edilmiştir.

Bugün büyük bir iftihar ile söyliyebiliriz ki, Türkiye yalnız şarkın değil, garbin bile emniyet ve asayişi en mükemmel olan ülkelerinden biridir. Bu parlak neticeyi cumhuriyet idaresine borçluyuz.

MALİYE İŞLERİ

Cumhuriyet devrinde maliyede alınan tedbirlerle vergi tarhiyat ve tahsilâtı mükelleflere yük olmıyacak şekilde sadeleştirilmiş, köylülerin vergi yükleri çok hafifletilmiş, yeni doğan sanayiimiz terakki ve inkişaflarını temin maksadile birçok muafiyetlerden istifade ettirilmiş, bu tedbirler sayesinde, vergi tahsilâtımız, seneden seneye artmış ve en mühimmi olarak bütçemizin muvazenesi temin edilmiştir. Mütevazin bir bütçe pek az memleketlere nasip olan büyük bir muvaffakıyettir.

Son zamanlarda dünyanın en zengin addedilen memleketleri, iktisadî buhranı karşılamak için paralarını düşürmek mecburiyetini hissettikleri halde, Türk parası istikrarını muhafaza etmiş ve Avrupa para piyasasında vuku bulmakta olan sarsıntılardan müteessir olmamıştır. Bugün dünyanın en sağlam para ve esham ve tahvilâtı Türk lirasile Türk esham ve tahvilâtı olduğunu gurur ve iftiharla âleme ilân edebiliriz.

(Devamı 11 inci sahifede)

○ AKŞAM — SPOR ○

Millî küme dedikoduları

Millî küme, faydalı görülen başka şeylerin de yapılmasına engel değil

Futbol hakemlerimizden Suphi Baturun millî küme hakkında bir yazısını okudum. Suphi ile bir vakitler Galatasaray klübünde uzun seneler arkadaşlığım vardı. Kendisinin pek natuk olmadığını o zamandan bildiğim için, yazıda kuvvetli bir üslûbu olacağını ummazdım. Fakat bu eski futbolcu cidden güzel yazıyormuş...

Benim gibi aceleci kimseler, gazetelerdeki yazılara şöyle bir göz gezdirirler. Bu göz gezdiriş sırasında insanı sıkmıyan, cümleleri düzgün bir yazıya takılırsa o yazıyı başından sonuna kadar bayağı içer gibi zevkle okurlar. Meselâ Abidin Daverin yazıları - tabiî kendi zevkime göre - bu kabil yazılardandır. Onun yazılarını kelimesini ziyan etmeden okurum. Suphi Baturun şöyle bir göz gezdirmek istediğim yazısını da, üslûbun tatlılığına kapılarak, Abidin Daverin yazısı gibi okudum. Yalnız, ne yalan söyliyeyim, yazıdaki spora ve futbole ait düşünceleri üslûp kadar, hatta yarısı hadar kuvvetli bulmadım. Biraz bundan ve biraz da millî küme işini senelerdenberi müdafaa edenler arasında bulunduğumdandır ki bu arkadaşın yazısındaki cümleler üstünde biraz durmak isterim.

***

Millî küme mevzuu yeni bir mevzu değildir ve belki de Suphi Baturun hakemliği kadar eskidir. Beş altı sene evvel düşünülmüş olan bu iş, her nedense, tatbik edilememişti. Federasyonun programında bulunan millî kümenin tatbike konulması işi, ajanla başkan arasında çıkan ihtilâf yüzünden ancak tacil edilmiş oldu. Nitekim bir ay kadar evvel bu sütunlarda millî küme teşkilinin zaruretlerini anlatan bir yazı çıktığı zaman, ortada herhangi bir ihtilâf da yoktu.

Yazı sahibi, millî küme hakkındaki tenkitlerine geçmeden evvel, «senelerce bu işin peşinde muvaffakıyetsizliklerle koşanların», «senelerce ihmale, teseyyübe ve biraz daha ileri giderek hırs ve menfaatine âlet edilmiş olan futbolümüzün», «klüp ve şahıs menfaatleri için düşürülmüş futbol seviyesini» gibi ağırca ithamları ihtiva eden bir başlangıc yapmış. Senelerdenberi memleketimizde futbol işlerile uğraşmış olanlar ve uğraşanlar o kadar çoktur ki bu cümlelerle kimin veya kimlerin kasd edildiği muharririn cesareti gibi kelimelerin müphemiyeti içinde gömülü kalıyor. Karanlığa kubur sıkmağa benziyen bu müphemiyet, olsa olsa bir aksi sada uyandırabilir. Fakat işte o kadar...

Sonra muharrir, ayni başlangıc içinde «esaslı tedbirler» ve «mahallî ihtiyaçlar» gibi mefhumu çok genişnin almadığı bu tedbirlerin, başkalarının karşılamadığı bu ihtiyaçların kısacık tabirler kullanmış. Başkalarıne olabileceğini, belki de mevzuun genişliği içinde kaybolmak korkusile, zikretmemeği daha doğru bulmuş.

Ben küçükken biraz fazla konuştuğum için, o devrin icabı bana «çok konuşma da sana molla desinler» dediklerini hatırlarım. O zaman bu mollanın âlim yerine kullanıldığını sonraları anladım. Azametli mevzuları iki kelimeye sığdırarak «çok şey biliyorum ama söylemem» der gibi bir tavır takınmak, doğduğum senelerde ve belki de daha eski zamanlarda bilinen bir şeymiş.

Şimdi geçelim muharririn doğrudan doğruya millî küme hakkındaki tenkitlerine:

1 — İzin meselesi: Ankaralı bir futbolcunun senede bir defa İzmire ve İstanbula, İzmirli bir futbolcunun senede bir defa Ankara ve İstanbula İstanbullu bir futbolcunun senede bir defa Ankara ve İzmire gitmeleri için izin almanın pek güç olmadığını eski bir futbolcu olan Suphi Batur pek âlâ bilir. Bütün İstanbul klüplerine değil, yalnız kendi klübüne ait hatıralarını yoklarsa, «imkânsız» dediği şeyin «imkânına» kendi de kanaat getirir.

2 — Maçların yol masraflarını koruyamaması ihtimali: Bu ihtimal çok zayıftır. Ankara şampiyonile ikincisinin ve İstanbuldan başta gelen dört klübün İzmirde yapacağı maçlar büyük bir alâka uyandıracağı gibi gene İzmirin iki klübile İstanbulun dört klübünün Ankarada meydana getirilen modern stadda yapacakları maçlar da böyle bir alâka tevlid edecektir. Sonra İstanbulun en kuvvetli dört klübünün yol masrafı ihtiyar etmeden kendi aralarındaki yapacakları maçların da muharririn tahmininden fazla hasılat temin edeceği muhakkaktır. Buna mukabil futbol federasyonunun Türkiye birinciliklerinden tasarruf edeceği meblâğ, bu işe kullanacağı paradan herhalde fazla olacaktır. Bu tasarrufu, başka faydalı sahalara kullanmak imkânı da bulunabilecektir.

3 — Taktik ve Teknik meselesi: Muharrir millî küme maçlarında hangi takımın hangi takımdan oyun taktik ve tekniği öğreneceğini soruyor. Taktik ve teknik tahsili yalnız takımların karşılaşmasından doğan bir şey değildir. Bu daha fazla idare, antrenör, maçların enteresanlığı, kabiliyetli futbolcu yetiştirme meselesidir. Millî küme bilhassa bu noktalara imkân hazırlamak istiyen bir düşünce mahsulüdür. Futbol âlemi muharrir arkadaş gibi düşünseydi, dünyanın hiç bir memleketinde biribirine yakın kuvvetler esasına dayanarak millî birinci, ikinci, üçüncü kümeler yapılmazdı, memleketin bütün takımları biribirinden oyun taktik ve tekniği öğrensin diye bir hallta halinde biribirile çarpıştırılır; dururlurdu.

4 — Üç, dört meselesi: Muharrir millî kümeye girecek takımların niçin Ankaradan ikişer ve İstanbuldan dört olup ta İstanbuldan üç olmadığını soruyor ve gûya bu sorusunu haklı göstermek için de «eğer İstanbulun ileri gelen klüpleri mevzuu bahsoluyorsa bunlar da dört değil herkesin bildiği ve artık ezberlediği üç olması icab eder» diyor.

Bir kere Ankara ve İzmirden ikişer, İstanbuldan dört klüp alınması İstanbuldaki klüp sayısının Ankara ve İzmirdeki klüp sayısından fazla olmasından ileri geldiği muhakkaktır. Sonra İstanbulun ileri gelen klüplerini - muharrir futbol takımı demek isterken yanlışlık yapmış olacak! - araştırırsak niçin üçte bir veya altı değil? Millî kümeye bir tek takım girecek olsaydı başta gelen takım, birinci derecede ileri gelen takım olurdu. Millî kümeye altı takım alınmak esası kabul edilseydi baştan altı klüp birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı derecede ileri gelen takımlar sayılırdı. Mademki dört takım alınmak esası kabul edilmiştir, şu halde tasnifte başta gelen dört takım, İstanbulun ileri gelen dört takımı demektir.

Bu iş yapılırken federasyonun hiç bir takımı sivrilmiş farzetmiyerek on iki klübe birden millî kümeye ayrılmak imkânları verdiğini de hatırlatmak isterim. Muharrir niçin millî kümeye daha şimdiden meselâ Fenerbahçe, Beşiktaş ve Güneşin gireceğini farzediyor da Galatasarayın, Beykozun, Topkapının veya Hilâlin, İstanbulsporun, Anadolunun girebileceklerini aklına getirmiyor?

5 — Bir devre meselesi: Her yeni şey tatbik mevkiine konulurken bir takım zaruretler vardır. İstanbulda lig maçlarının bu sene bir devre yapılması da böyle bir zaruret icabıdır. Türk spor kurumundan evvelki Türkiye idman cemiyetleri ittifakı kurulurken futbol takımlarının hiç biri tabiatile federe değildi, kendi aralarında meydana koydukları cuma ve pazar liğleri diye teşekküller vardı. T. İ. C. İ. kurulunca klüplerin bazıları federe oldu, bazıları olmadı; cuma ve pazar liğleri kaldırıldı; yeni bir sistem üzerine lig maçları kuruldu. Demek ki bunlar T. İ. C. İ. nın kuruluşu icabları idi. Her yeni şeyin tatbikinde, her değiştirilen veya kaldırılan şeyin olduğu gibi kalmasında ısrar etmek kolay, fakat bunun böyle olmasını ispat etmek güçtür.

Bu maddede, muharririn kasdetmek istediği «bitaraf spor allâmelerini» tanırım. Muharrir, biraz dikkat etmiş olsaydı onların yanlışlığını anladıkları bir kanaati gazete değiştirmeden bir kaç ay evvel ayni gazetede ve küme meselelerinin hiç biri mevzuu bahsolmadığı bir zamanda değiştirmiş olduklarının farkına varırdı.

6 — Millî küme dışında kalacak takımlar: Bu takımların vaziyeti düşünülmüş ve onlara çalışıp muayyen bir seviyeye geldikçe millî kümeye girmek imkânları verilmiştir. Çalışmağı ve yükselmeği icab ettiren idealler peşinde koşamıyacaklara futbolümüzde hakkı hayat olsa bile onlardan Türk futbolüne bir hayır yoktur.

Muharrir yazısının sonunda «bu sporu kurtarmak için küme formülünden başka şeyler düşünmek ve bulmak lâzımdır. Amatörlükle profesyonellik arasında bocalıyan futbolümüze evvelâ bir istikamet vermek, klüpleri oyuncu tahakkümünden kurtarmak için klüp değiştirmelere mâni olmak ve sporun temeli olan disiplini tam mânasile kurmak lâzımdır» diyor. Bunları istemek ve yapmak küme formülünü tatbika mâni değildir. Bu, bir adama: «Ben sana bir ceket yaptıracağım, fakat ceketi yaptırıncıya kadar ayağındaki pantalonu da çıkar!» demeğe benziyor.

Sadun Galib

İtalya İsviçreyi yendi

Maçları A takımı 4 - 2, B takımı 2 - 1 kazandı

İtalya ve İsviçre millî futbol takımları pazar günü Milânoda karşılaşmışlardır. Maç Milâno klübünün sahasında otuz bin seyirci önünde oynanmıştır. Maçı, İstanbul sporcularının pek iyi tanıdığı Alman doktor Bauwens idare etmiştir.

İlk akınları İtalyanlar yapmış, fakat Piola'nın çektiği şut kale yanından avutla neticelenmiştir.

Piola ile Colaussi İsviçre kalesini sıkıştıran akınlarda mühim âmil olmuşlardır. Bu akınlardan birinde aleyhine verilen korneri atlattıktan sonra İsviçre takımı mukabil hücuma geçmiştir. Bu sırada Bickel'in çektiği sıkı bir şut İtalyan kalesinin hemen dibinden geçerek avut olmuştur.

Bundan sonra gene İtalyanların üst üste hücumları başlamış, İsviçre kalecisi Pizozero çok güzel çekilen iki kornerin golle neticelenmesine fevkalâde kurtarışlarla mâni olmuştur. İtalyan futbolcülerin hâkimiyetine rağmen İsviçre müdafaası iyi bir mukavemet göstermiştir.

Nihayet yirmi beşinci dakikada Nicazza bu mukavemeti kırarak İtalya hesabına birinci golu yapmıştır.

Otuz altıncı dakikada İtalya aleyhine verilen bir frikikten Bickel beraberliği temin etmiş, fakat devrenin bitmesine üç dakika kala İsviçre aleyhine çekilen bir kornerde Piola nefis bir kafa vuruşile İtalyanın ikinci sayısını da yapmıştır.

İlk devre 2-1 İtalya lehine bitmiştir.

İkinci devre başlar başlamaz gene hâkimiyeti ele alan İtalyanlar İsviçre aleyhine çekilen çok tehlikeli bir kornerde üçüncü golu yapmak üzere iken İsviçre müdafii Minelli topu güçlükle uzaklaştırabilmiş, hemen arkasından tehlikeli bir akını da Pizozero müşkül bir vaziyette kurtarabilmiştir.

İtalyanların bu sıkı akınları sırasında iki korner daha olmuş ve nihayet sekizinci dakikada Piola İtalyanın üçüncü sayısını yapmıştır. On beşinci dakikada Pasinatti İtalya takımının dördüncü ve son golünü de çıkarmıştır.

İtalya çok bariz bir hâkimyet temin ederek Pizozero'yu sık sık tehlikeye düşürdükleri halde İtalyan kaleci Amorettiye pek az iş düşmüştür.

Devrenin sonlarına doğru İsviçreliler kendilerini toplamışlar ve Bickel'in otuz birinci dakikada İsviçre hesabına yaptığı ikinci golle maç 4-2 İtalya lehine bitmiştir.

B TAKIMLARININ MAÇI

Milânoda A takımları karşılaşırken İtalya - İsviçre B millî takımları maçı İsviçrede Lucerne'de sekiz bin seyirci önünde yapılmıştır. İtalyan takımı para atışında kazanmış ve İsviçreliler güneşe karşı düşmüşlerdir.

Oyunun ilk on dakiası netice vermeyen karşılıklı akınlar arasında müsavi geçmiştir. Fakat bundan sonra İtalyanlar yavaş yavaş hâkimyeti ele alarak on ikinci dakikada İsviçre müdafiinin bariz bir hatası üzerine Berrassolo'nun ayağile devrenin yegâne golünü yapmışlardır.

Devrenin sonlarına doğru İsviçrenin muhakkak bir golle neticelenecek bir hücumunda İsviçreli Lehman on metreden topu boş kaleye atamamıştır.

İkinci devre İtalyanların sıkı hücumlarile başlamış ve altıncı dakikada İsviçre müdafilerini çalımla geçen Fedulo İtalyanın ikinci golünü yapmıştır.

Bundan sonra Ferrari'nin fevkalâde nefis bir golü ofsayd olduğu için verilmemiştir.

Oyunun bitmesine ancak on dakika kala Lehmann penaltıdan İsviçrenin yegâne golünü yapmıştır.

BİRKAÇ SATIRLA:

FRANSADA

Sochaux 2 — Racing 1
Sète 3 — Lille 0
Red Star 3 — Mulhouse 2
Fives 4 — Marsilya 3

(Lille şampiyonanın başında gelmektedir. Şimdiye kadar yaptığı dokuz maçın sekizini kazanmıştır.)

İNGİLTEREDE

Arsenal 0 — Grimsby 0
Portsmouth 3 — Derby County 1
Everton 3 — Birmingam 3
Manchester 0 — Chelsea 0
Scheffield W. 0 — Stoke 0
Aston Villa 4 — Barnslay 2
Coventry 4 — West Ham 0

(Portsmouth ligin başında gedmektedir.)

ÇEKOSLOVAKYADA

Sparta 2 — Protekov 0
Nachod 3 — Slavia 3
Moravska Slavia 1 — Kladno 1
Bratislava 1 — Viktoria Ziskov 0

MACARİSTANDA

Hungaria 10 — Soroksar 0
Nemzeti 3 — Kispest 0
Ujpest 7 — Haladas 1
Szeged 1 — F. T. C. 1
Bocskai 2 — Elevtromos 1

Mühim boks maçı

Tanınmış boksör Max Baer İngiltere ağır siklet şampiyonu Peterson ile dövüşmek üzere bir kontrat imzalamıştır. Maç 12 kânunuevvelde Londrada yapılacaktır.

Birçok memleketlerde millî küme maçları binlerce seyircinin büyük bir dikkat ve alâka ile takib ettikleri, futbolcuların kümede şerefli mevkiler tutmak için büyük bir gayret sarfettikleri en enteresan maçlardır. Yukarıdaki üç resim İtalyada yapılmakta olan millî küme maçlarından bazı enstantanelerdir.

Her akşam bir hikâye

HOKKABAZDA

Meşhur hokkabazın bir çok marifetlerini seyrettikten sonra arkadaşım Tevfikle beraber tiyatrodan çıktık. Sokakta giderken Tevfik:

— Hey gidi günler hey.. dedi. Ne zaman hokkabaza gitsem eski bir macera gözlerimin önünde canlanır. Âdeta müteessir olurum...

Sonbahar gecesi pek serindi. Birer çay içmek için Tevfikle bir yere girdik. Anlatmağa başladı:

— Yirmi beş sene evvel.. Pariste talebeyim.. iyi fransızca biliyorum. Babamdan bolca para geldiği için gönlümün istediği gibi de eğleniyorum. Bir gün Parise pek meşhur hokkabaz geldi. Daha ilk gece ben damladım... Dehşetli bir adamdı. Şapkasının içinden yirmi ördek çıkarıyor, masa üstünde muz yetiştiriyor, sahneye kar yağdırıyor, daha akla hayale gelmedik şeyler yapıyordu. Hokkabaz bir aralık:

— Size en son numaramı göstereceğim... dedi.

Sahneye her tarafı buzlu camlarla kaplı büyük bir dolap getirildi. Hokkabaz dolabın kapısını açtı. Dolab bomboş:

— İşte, dedi. Tamamile boş dolab.. gördünüz ya.. şimdi seyircilerden bir mösyö sahneye teşrif etsinler. Bu mösyöyü ben bu bomboş dolaba sokacağım ve boş dolabın içinden mösyö kadın olarak çıkacak.. yani bir erkeği güzel bir kadın haline sokacağım. Lûtfen biri sahneye gelsin...

O zaman gencim.. her türlü şeye burnumu sokmak istiyorum. Hemen sahneye fırladım. Etraftan beni alkışladılar... Hokkabaz bir daha camlı dolabın kapısını açtı ve bir daha dolabın içini gösterdi. Dolab gene bomboş.. ben içeri girdim. Hokkabaz üstümden kapıyı kapadı. Kapı kapanır kapanmaz dolabın arka tarafından küçük bir kapak açıldı. O zaman dalavereyi anladım. Dolabın içinde başka bir dolab daha vardı. Lâkin bu o kadar meharetle yapılmıştı ki uzaktan kimsenin farketmesine imkân yoktu.

Arkamda açılan dar dolabın içinden kısacık mayosile, yarı çıplak, kıpkırmızı dudaklı, peri masallarındaki kadar güzel bir kız çıktı. Bana gayet yavaş ingilizce bir şeyler söylüyor, öteki dolabı göstererek içine girmem için yalvarıyordu. İngilizce hiç bilmiyordum. Lâkin küçük dolabı işaret ederken bir elile ensemi tutmasından ve hareketlerinden oraya girmem için yalvardığını anlıyordum. Ben fransızca:

— Hayır, dedim, bu bir sahtekârlıktır. Girmem.

O da fransızca bilmiyordu. Fakat benim inad ettiğimi görünce yalvarmasını büsbütün arttırdı. Nihayet mini mini dudaklarındaki kırmızı boyaları iki yanağıma iki hatıra olarak bırakınca bende hoşafın yağı kesildi. Gösterdiği dolaba girdim. Üstüme kapağı kapadı. Aman Allah.. kapkaranlık. Buradan hokkabazın bağırmasını işitiyorum:

— İşte şimdi duamı okuyorum. Bu duam sayesinde içerideki seyirci mösyö güzel bir kadın haline girecek.. hokkabaz kimbilir kızın beni kandırmakla meşgul olduğunu mu sanıyordu. Onun için uydurmasyondan uzun bir dua okudu. Nihayet:

— İşte kapıyı açıyorum.. dedi.

O zaman salonda bir alkıştır koptu.. herkes benim erkekken kadın oluşumu alkışlıyordu.

Bu sırada camlı dolabı ve dolayısile öteki dolabın içinde olduğum halde beni kulis arasına çektiler. Kapıyı açtılar. Ben güzel mayolu kadını ararken hokkabazla beraber çalışan iri yarı pehlivan beni dışarıya çıkardı.

O gün benimle hokkabaza gelen arkadaşlarım mektepte alay ediyorlar, soruyorlar:

— Ehhh; anlat bakalım Tevfik.. Nasıl kadın oldun? Ameliyatsız filan hem de..

Ben kıs kıs gülüyordum. Mektepte ne felsefe tarihi, ne ruhiyat hiç bir şey aklıma girmiyordu. Aklım fikrim hep mayolu sarışın kızda idi. Gece saat 10 olur olmaz hemen gene hokkabaza damladım. Artık hokkabazın yaptığı akıl almaz bin bir numaradan hiç biri gözümde değildi. Hep en son numarayı bekliyordum. Nihayet camlı dolab gene sahneye çıktı. Hokkabaz:

— Kadın olmak istiyen seyircilerden bir mösyö lûtfen sahneye gelsin.. der demez can havlile fırladım. Hokkabaz beni görünce memnuniyetle, itimadla gülümsedi. Yallah ben dolabın içine dolabın camlı kapağı kapanır kapanmaz, arkamdaki kapı açıldı. Gene üstünde mavi mayosu vardı. Beni görür görmez şaşırdı. İngilizce bir şeyler söyledi ve:

— Bonsuvar.. dedi. kendi çıktığı dolabı parmağile işaret etti, ben de fransızca:

— Payımı isterim.. diyerek dudaklarını gösterdim. Gülerek uzattı. Âdeta mesud, bahtiyar öteki dolaba girdim. Artık gündüzleri serseri serseri oraya buraya dolaşıyor, geceyi bekliyordum. Her gece ben hokkabazda.. ve camlı dolapta..

Mayolu sevgilimle dolabın içinde iyiden iyiye ahbab olmuştuk. Dolaba girer girmez o yanıma oturuyor, çıplak kolunu boynuma doluyordu. Hokkabazın bir erkeği kadın yapmak için okuduğu dua epeyce uzun olduğu için - çünkü bir erkek öyle kolay kolay kadın olmaz ya - biz de sevişmeğe 3 - 4 dakika bulabiliyorduk.

Dışarıdan gelen ve dolabın buzlu camlarından süzülen hafif ışık altında ne güzel sevişiyorduk. Bazan ona cebimde çikolata getiriyordum. Hokkabazın duası bitmeden evvel çabucak yiyiveriyordu.

Bir gece gene böyle sevişirken o kadar dalmışız ki dışarıda hokkabazın duası bitmiş.. halbuki hokkabazın duası bitmeden evvel benim öteki dolaba girmem lâzım. Biz farkında bile değiliz.. bir de hokkabaz kapıyı açınca biz içeride dudak dudağa..

Tiyatroda müthiş bir kahkaha koptu, alkışlar, ıslıklar.. bina inliyor.. hokkabaz hemen perdeyi kapatıverdi. Ve beni kovdu.

Ertesi gün akşama kadar sevgilimi aradım. Bulamadım. Gece olunca her şeyi gözüme alarak gene hokkabazı boyladım. Hokkabaz bir akşam evvel rezil olmasına rağmen ayni numarayı gene tekrar etmiyor mu?

— Erkek iken kadın olmak istiyen varsa sahneye buyursun.. der demez büyük bir cesaretle gene fırladım. Hokkabaz beni istemiyecek sanıyordum. Lâkin o beni görünce memnun memnun gülümsedi. Beni dolaba soktu. Kapıyı kapattı. Arkamdaki kapak açılınca aman Allah... 60 lık şaşı bir acuze,.. Bana pörsümüş dudaklarını uzatarak ilerilemiyor mu? Şaşkınlıktan ne yapacağımı bilmiyordum. Küçük bir oda kadar olan dolabın içinde geri geri çekildim. O bana doğru ilerledi. Nihayet can havlile dolabın kapısını ittim. Sahneye fırladım.. seyirciler beni ve arkamdaki kocakarıyı görür görmez bir gece evvelkinden müthiş kahkahalar savurdular, alkışlar, ıslıklar.. perde gene rezaletle kapandı. Bütün gazetelere, bütün Parise rezil olan meşhur hokkabaz ertesi günü kaçtı. Bir daha da mayolu sevgilimi görmedim.

(Bir yıldız)

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Şehzadebaşında Asaf, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaşta: Süleyman Recep, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemdar: Ankara caddesinde Eşref Neşet, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Cumhuriyet 13 yılda neler yaptı

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

SIHHAT İŞLERİMİZ

Halkın sıhhatini korumak ve bulaşık hastalıklara karşı koymak için son on üç sene içinde alınan esaslı tedbirleri de takdirle yadetmek lâzımdır. Saltanat devrinde malarya hastalığı memleket müsteveli bir halde hüküm sürüyordu. Hükümet bu afeti kökünden sökmek için açtığı mücadelede tamamile muvaffak olmuştur. Bugün memleketimizde görülen malarya vakaları ancak mevzii bir mahiyettedir. Ayni şiddetle idame ettirilen mücadele ve halka yapılan meccani kinin tevziatı ve bataklıkların kurutulması sayesinde bu münferid malarya vakaları da pek yakın bir zamanda tamamile ortadan kikacaktır.

Zührevi hastalıklarla mücadele için memleketin muhtelif yerlerinde açılan dispanserlerde yapılmakta olan meccani tedavilerden alınan neticeler pek parlaktır, bu dispanserler sayesinde, zührevî hastalıkların tevsiine sed çekilmiştir.

Cenup vilâyetlerinde trahom hastalığına karşı açılan mücadele de muvaffakıyetle devam ediyor.

TÜRKİYENİN HARİCÎ SİYASETİ

Türkiyenin haricî siyaseti sulhperverdir. Atatürkün ve İsmet İnönünün müteaddit nutuklarında tekrarladıkları veçhile, hedefimiz ve gayemiz dahilde sulh ve haricte sulhtür. Kuvvetli bir orduya istinad eden bu siyasetimiz, haricte Türkiyeye çok şerefli bir mevki kazandırmıştır. Bugün büyük devletler Türk dostluğuna azamî bir ehemmiyet veriyorlar. Bütün devletlerle münasebatımız dostanedir. Hiç bir devletle ihtilâfımız yoktur. Antakya - İskenderun meselesinin Fransanın bize verdiği ahdi taahhüdler dairesinde, halledileceğinden ümidvarız.

Haricî siyasetimiz, bu yıl misli görülmemiş bir muvaffakıyet kazanmış, müracaatımız üzerine Montreux'de toplanan konferansta Lozan muahedesinin ahkâmı askeriyesi lâğvedilerek Boğazların tahkimi kabul edilmiştir. Bu hâdise, Türk siyasetinin iftiharla kaydedilecek çok yüksek bir muvaffakıyetidir.

İki ay evvel İngiliz kralı sekizinci Edvard İstanbulu şereflendirmiş ve Atatürkle çok samimî mülâkatlarda bulunmuştur. Bir İngiliz kralının ilk defa olarak Türkiyeyi ziyaret etmesi Cumhuriyet devrine nasip olmuştur. Bu ziyaretin Türk - İngiliz münasebatının inkişafı bakımından ehemmiyeti aşikârdır.

Son günlerde Efgan Harbiye veziri Şah Mahmud han da memleketimizi ziyaret etmiş, hükûmet ricalimizle görüşmüş ve Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

Cumhuriyetimizin on üçüncü yılını çok mesud bir hâdise ile kutluyoruz. Kıymetli dost ve müttefikimiz Yugoslavyanın muhterem başvekili doktor M. Stoyadinoviç, bu yıl Cumhuriyet bayramımızı kutlarken aramızda bulunuyor. Bu ziyaretin Balkanlarda sulh ve müsalemetin idame ve muhafazası bakımından büyük bir ehemmiyeti yeti vardır.

Balkanlarda ve yakın şarkta sulh ve müsalemetin muhafazası hususunda menfaatleri müşterek olan Türkiye ile Yugoslavyanın salâhiyettar hükûmet adamları arasında Ankarada vuku bulacak temaslar, Avrupanın bu kargaşalıklı devrinde yakın şarkta sulhu bir kat dah sağlamlaştıracaktır.

Radyo

Cumhuriyet Bayramı günlerindeki Radyo neşriyatı proğramı

Ankaradan verilecek olan bu proğramı İstanbul radyosu da aynen verecektir.

29 Teşrinievvel 936 Perşembe:

13,30 Kamutaydan neşriyat, Geçid resmi alanından neşriyat, 19-19,05 İstiklâl marşı, 19,05-19,25 Dış siyasamız hakkında Hariciye vekâleti genel sekreteri Numan Menemencioğlunun konferansı, 19,25-20,30 Müzik, 20,30 Bayram toplarının ilânı neşriyatı, 20,35-21,30 Müzik, 22,30-22-35 10 cu yıl marşı, 22,35-22,55 Bayındırlık işleri hakkında Devlet Demiryolları umum müdürü Ali Rıza Erenin konferansı, 22,55-24 Müzik.

30 Teşrinievvel 936 Cuma:

12-12,05 İstiklâl barşı, 12,05-12,25 Ekonomi işleri hakkında İktisad vekâleti başmüşaviri Sami İşbazın konferansı, 12,25-14 Müzik, 19-19,05 İstiklâl marşı, 19,05-19,25 Kültür işleri hakkında talim ve terbiye dairesi reisi İhsanın konferansı, 19,25-22 Müzik.

KARİ MEKTUPLARI:

Evkaf umum direktörlüğünün nazarı dikkatine

İstanbul Evkaf idaresinden müteakid bir zat bize yazıyor: Bütün halkın ve hizmet erbabının refah ve ihtiyacını nazarı dikkatte bulunduran Türkiye cumhuriyeti hükûmeti erbabı ihtiyacın felâketini mucip olan tefecilği kökünden kaldırdı. Emektar ve dul ve yetimlerinin ihtiyaç karşısında bulunanlar için üçer maaş nisbetinde bir avans esasını kabul ederek bu yardıma Eytam bankasını ve muvazenei umumiye haricindekilere de Ziraat bankasını memur etti. Halk için de belediye bir şefkat sandığı açtı, biz evkaf emektar ve yetimleri bu himaye ve şefkattan mahrumuz. Halimizi hükûmete arz ile bu himaye ve atıfetin bizlere de teşmil edilmesini muhterem gazetenizle neşrini rica ederiz.

KARA YELKENLİ KADİRGA

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ **No 138**

Bunu haber alan İstanbuldaki Venedikliler tekrar Cibalide gizli bir toplantı yaparak, muhtedi (Yakub)u sıkıştırmağa başladılar.

Yakub Galatada kaçırdığı ilk fırsatı bir daha kolaylıkla elde edemiyeceğini söyledi:

— Bu adam civa gibi, ele avuca gelmiyor. Onun sırtını ancak denizde yere getirebilirim, dedi.

Venedikliler ne olursa olsun, Yunus reisin Akdenize çıkmasını istemiyorlardı.

— Yunus reis çıkmasın da, onun yerine kim giderse gitsin.

Diyorlardı. Artık Venedikli Baffa'dan da ümidlerini kesmişlerdi. Haseki Sultan padişahın gözünden düşmemek için kendisine Venediklilerden sık sık bahsetmemeğe karar vermişti.

Yunus reis amiral gemisinin eksiklerini tamamlamağa çalışırken, bir gün geminin yanına küçük bir kayık yanaştı.

Güvertede dolaşan nöbetçilerden biri sordu:

— Ne istiyorsun, arkadaş?

Kayıktaki adam bozuk bir şive ile cevap verdi:

— Yunus reisi görmeğe geldim. Burada mı kendisi?..

— Hele dur bakalım.. burada amma.. haber verelim bir kere.

Yunus reis kayığın geldiğini gemicilerden önce görmüştü:

— Bırakın gelsin..

Diye seslendi

Hüviyeti meçhul adam geminin güvertesine çıktı.. Yunus reis yeni yapılan gemi armalarını tedkik ediyordu.

Kayıkla paşa gemisine gelen bu adam muhtedi Venedikli Yakuptan başka bir kimse değildi.

Yakup, reisin yanına sokuldu:

— Sitti Zübeyde tarafından geliyorum, dedi, vaktiniz varsa biraz konuşalım.

Sitti Zübeyde... Yunus bu kadının sadece adını işitmişti. İngiltere dönüşünde Sinan reis ona bu kadından birkaç kere bahsetmişti.

Yunus reis, Zübeydenin padişahın gözdelerinden biri olduğunu biliyordu. Fakat, onunla hiç bir zaman ne yüzyüze gelmiş, ne de tanışmıştı. Çok meşguldü.. yorgundu.. fazla düşünemedi.

— Konuşalım..

Diyerek güverteden ayrıldı.. Yakup, reisin peşinden yürüyordu. Arka kasaraya gittiler.. Yakup gülerek anlatmağa başladı:

— Sinan reis Zübeydeyi Cezayirden İstanbula getirirken, ben de onun gemisinde ve onun maiyetinde idim. Zübeyde beni o zamandanberi tanır. İki gün önce padişahın gözünden düşerek saraydan uzaklaştırılmış. Şimdi kendisi eski sarayda oturuyor. Kulunuz da eski saray bekçilerindenim. Bu sabah Zübeyde beni çağırdı: (Yunus reise git.. o benim eski efendimin aziz arkadaşıdır. Kendisine söyliyeceklerim var. Zahmet edip gelirse, çok memnun olurum.) dedi. Bugün hamama gitmek bahanesile saray muhafızından izin aldı.. Kadırgada eski saray ustalarından Rukiye hatunun evine gitti. Şimdi oradadır.. sizi bekliyor. Akşama tekrar eski saraya dönecek.

Yunus reis Yakubun sözlerini dikkatle dinliyordu.

— Bana ne söyliyecek acaba?.. Padişahın gözünden düşen bir kadınla benim görüşmem doğru olur mu?.

Dedi.. Yakubun yüzüne baktı.. Venedikli muhtedinin gözlerinden, kurduğu hilenin iç yüzünü sezemedi.

Yakup:

— Sitti Zübeydenin birkaç gün sonra tekrar saraya dönmesi ve padişahın gözüne girmesi muhtemeldir, dedi, kendisi bunu kuvvetle umduğu için, saraya dönmeden size sırrını açmak istiyor.

Yunus reis merakla dinlediği bu adamın sözlerine inanmamak için ortada bir sebep görmüyordu.

— Pekâlâ.. gidelim.

Dedi.. Yakupla birlikte kayığa binerek Cibali kıyısına çıktılar.

Yakup şimdiden Yunus reisi tuzağına düşürmüş sayıyor ve bu işi yakayı ele vermeden sonuna erdireceğinden emin görünüyordu.

İki ata bindiler.. Kadırganın yoluna tuttular.

Yunus reis yolda kendi kendine düşünüyordu:

— Zübeydenin muhakkak Sinan paşaya gizli bir haber göndermek tasavvuru var. Bana verilecek başka ne sırrı olabilir bir padişah gözdesinin?!.

Yunus reis, bu işte en çok Yakubun: (Birkaç gün sonra tekrar göze girmesi muhtemeldir.) sözüne inanmıştı. Zübeyde filhakika padişah gözünden düşmüşse ve birkaç gün sonra tekrar üçüncü Muradın koynuna girmek ihtimali varsa, Yunus bu davete gitmemekle Zübeydenin kinini kazanmış olmaktan başka bir şey yapmış olmıyacaktı.

— Hele bir gidelim.. bakalım neler söyliyecek şu Cezayir dilberi!.

Diye mırıldanarak Kadırga yoluna tutmuştu.

YUNUSUN ÖLÜMÜ..

Dar, çıkmaz bir sokağın dibinde, eski bir evin önünde durdular.

Yakup derhal attan yere atladı:

— Hayvanlarımızı buraya bağlıyalım...

Ve kapıyı çalarak:

— İşte burası..

Dedi; Yunus reis de attan inmişti.

Yakup hayvanların dizginlerini tahtaperdenin kenarına iliştirdi.

Kapıyı ihtiyar bir kadın açmıştı. İçeriye birlikte giriyorlardı.

.Yakup yol gösterdi.. sekiz on ayak merdiven çıktılar.. küçük bir sofada bacakları kırık, eski bir sedir vardı. Yakup Yunus reise:

— Biraz oturun da ben gidip haber vereyim..

Diyerek odalardan birine daldı..

Yunus reis sedirin kenarına ilişmişti.

— Zübeyde acaba bana neler söyliyecek?!.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANSIZCA — Dört lisanı iyi bilen tecrübeli muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat veya bütün gün çalışır. Adres: Galata posta kutusu No. 1323. — 2

İŞ ARIYORUM — Kremid aktarma, yapılarda ve büyük yalı ve köşklerde hem bekçi hemde tamirat yaptırmak isteyenler, ocakta demircilik tesviyecilikten anlar usta isteyenler Akşamda (D) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

2 — İşçi arıyanlar

MÜREBBİYE ARANIYOR — 9 yaşındaki bir kız çocuğa Almanca ve Türkçe öğretebilen bir kadın mürebbiye aranıyer. Piyano öğretenler tercih edilir. Arzu edenlerin aşağıdaki adrese tahriren müracaatları. Kuruçeşme yeni sokak No. 1 —

KAPICI ARANIYOR — Çocuksuz yalnız karısı olmak şartile apartıman kapıcısı istiyorum. Ayasofyada yerebatan sarayı karşısında bakkal Hamid Tamere müracaat. — 1

15 yahut 20 YAŞINDA — okur yazar Bay Bayan ticarî yazıhanemde lâzımdır. Sirkecide üçdireklihanan 16 No.ya dokuza kadar ve 17 ye kadar müracaat. — 2

3 — Satılık eşya

ŞOFÖRLERE — Bir ton odun taşıyabilecek küçük kamyoneti olan, bahçekapı Agopyan han 15 No. da Bay İbrahime müracaat etsin. Beş ay daimi ş var. —

SATILIK BİLARDO — Bir adet Fransız salon bilârdosu isteka ve bilalarile birlikte satılıktır. Görmek istiyenler Maltepede postane anında kahveci Mustafa Şene müracaat. — 3

SATILIK PİYANO — Quand Alman maşkalı demir kadro; çapraz telli bir piyano ucuz satılıktır. Şişli Afitap sokak No. 7, üçüncü daireye müracaat. — 1

SATILIK ALMAN MAMULÂTI EŞYA — Azimet dolayısile kıymetli Alman mamulatından yemek salonu, çalışma odasındaki mobilyeler, yatak odası takımı, müteaddit mobilyeler, gramofon, plâklar, kitaplar, borselenler, bardaklar ve saire satılıktır. Bebek rıhtım boyunda Cevad bey apartımanında Şulzeye müracaat. — 2

4 — Kiralık-Satılık

BULUNMAZ BİR FIRSAT — Çok işlek bir yerde büyük ve lüks bir bakkaliye mağazası sahibinin taşraya gideceğinden devren satılıktır. Şerait uygundur. Akşamda FD-6 rümuzuna mektupla müracaat. — 2

SATILIK ECZANE — İstiyenlerin Boğaziçinde Tarabya eczanesine müracaati. — 4

KOMPLE KİKALIK veya SATILIK DEĞİRMEN — Sermayeli ortak ta kabul olunur. Müracaat: Her gün Kâtaneköy bay Kâzım. —

KADIKÖYÜNDE SATILIK HANELER — 1: Moda caddesi 9 No. iki dükkânile beraber kâgir hane satılıktır. İçindekilere müracaat. 2: Şifada 20 numarada müfrez iki kâgir hane, bahçe, havagazı, su, elektrik. İki taksitle de verilir. İçindekilere müracaat. — 10

BEYOĞLU BALIK PAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için, sabahları sekiz buçuğa kadar Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 9

KONFOR — Divanyolu binbirdirek Klod Farer caddesinde yeni inşa edilen gayet lüks apartımanın iki dairesi kiralıktır. Bekçisi Bay Avniye müracaat. — 6

KELEPİR ve ACELE SATILIK — Kadıköyünde Cevizlikte Afitap sokak No 3, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve bahçeli 7 oda her tarafı güneş görür kâgir ev acele satılıktır. Paraca kolaylık gösterilir. Görmek için bekci Akife, görüşmek üzere Galata Ada han 17 ye, Telefon: 43837 — 9

DAİRE — Gayet iyi bir mevkide üç odalı içinde banyosu, kaloriferi ve sıcak suyu bulunan bir daire 1 kânunusani 1937 de kiralıktır. İsteyenlerin Bebekte Bay Cevad apartımanında Şulzeye müracaat etmeleri. — 2

HEM KIŞLIK, HEM YAZLIK — Beşiktaş Hayrettin İskelesi 13 No.lı apartımanın beş ve üç odalı banyo, hava gazı, elektrik ve terkosu havi iki dairesi kiralıktır. İstiyenler gezebilir. Pazarlığı Beyoğlu İstiklâl caddesi Ağacamii karşısında 133 numara, öğleden sonra doktor Hayri Ömere müracaat. Telefon: 43586. —

BEYOĞLUNDA KİRALIK MÜKEMMEL APARTIMAN — Ağahamamı Faik paşa sokağı 25 No. lı Karci oğlu apartımanın ikinci katı 32 liraya kiralıktır. 6 oda banyo, açıklık ve güneşlidir. Kapıcıya müracaat. —

KİRALIK EV — Şehzadebaşında Feyziye caddesinde 28 No. lı üç ve altı odalı iki daireli hamam ve bahçeli ahşap ev kiralıktır. Bekçiye ve bayazıdda Elektrik şirketi yanında diş hekimi Hüsamettine müracaat TeL. 22502 — 2

LÜKS KİRALIK APARTIMAN — Kadıköyünde Moda caddesinde Mühürdar tramvay durak yerinde 226 No. lı apartımanın bir dairesi kiralıktır. 5 oda, banyo, kalorifer, sıcak su mevcuttur. Müracaat: Telefon 42392 —

KİRALIK EV — Tekmil konforu havi beş odalı, Çenberlitaş cami sokak talebe yurduna bitişik. No. 76 —

ACELE DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Askerlik dolayısile işlek bir mevkide bulunan tütüncü dükkânı satılıktır. Bayazıd üniversite caddesi 27 No. ya müracaat. — 1

SATILIK ECZANE ARANIYOR — İstanbulda işlek bir eczane aranıyor. Yeni postane caddesi Ananyadi hanında Zaman ecza deposuna müracaat. — 4

KİRALIK — Beş oda, banyo, kapıcı, su beraber 42 liraya kiralıktır. Beyoğlu Melek sineması karşısında Kuloğlu sokağında 7 numaralı Fesçizade apartıman kapıcısına müracaat. — 4

KARAKÖYDE — Matbaa, ardiye, fabrika, garaj, han inşasına ve her türlü ticarete elverişli iki caddeye yüzü olan arsa ve dükkânlar toptan ve ayrı ayrı (satılık ve kiralık) çok ucuz, çok güzel, tarifle mümkün değil, (menfaatiniz için bir defa görmek ve doğruca mal sahibile görüşmek lâzımdır. Karaköy Topçular Necatibey tramvay caddesi 110 - 112 - 114 - 116. — 2

KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Beyazıtta Mercanda Örücüler Örücüler yokuşu başında her tarafa yakın köşe başında Mercan apartımanında bütün konforu tamam küçük ve büyük daireler kiralıktır. Kapıcıya müracaat. — 5

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpare sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilen, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlığı ve büyük bir mutfağı, hamamı, 3 helâsı, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesi, kuyusu, ahırı, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıklı çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektriği ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Klişe atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 10

BEYOĞLUNUN MERKEZ YERİNDE — Terzi, moda, atelyesi, doktor yazıhanesi veya ikametgâh olmağa elverişli dört oda, mutfak ve banyoyu havi bir daire kiralıktır. İstiklâl caddesi (Şık) sineması karşısında 156 numaralı «İstiklâl apartımanı kapıcısına müracaat. — 3

ACELE SATILIK EV VE ARSA — 4 oda, elektrik, terkosu mevcut olan ve tramvaya nazır hane arsasile satılıktır. Sirkecide Orhaniye caddesinde 32 numaraya müracaat. —

1500 LİRAYA SATILIK KÂGİR HANE — 9 oda 1600 arşın bahçe Kuzguncukta Bozacı sokağında 4 numaralı ev satılıktır. Yanındaki haneye müracaat. — 6

KİRALIK APARTIMAN — Yüksekkaldırım Lülecihendek sokağı köşedeki apartımana müttesil 131 No. Hacı Ali paşa apartımanı denize nezareti mükemmel beş oda 38 lira, üç odalı 20 lira içindekilere müracaat. — 3

SATILIK MANDRA — Zeytinburnu civarında büyük ve modern bir mandra satılıktır. Bir çok müştemilâtı ve 10 dönüm arazisi ve dört odalı bir evi vardır. Satın almak isteyenler Akşamda M. B. rümuzuna mektupla müracaat. — 3

5 — Müteferrik

ALMAN PROFESÖR — İyi aileye mensub 36 yaşlarında faal bir muallim seri usüllerle Almanca, Fransızca ve İtalyanca dersleri vermektedir. Bu lisanlar üzere tercüme yapar. (İyi bir aile nezdinde mobilyalı bir oda mukabilinde ev içindeki küçük ve büyüklere parasız ders verebilir.) Akşam gazetesine E.P. rümuzuna mektup gönderilmesi. — 1

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 6

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En aksı bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden Bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkas Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. — 4

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 7

ALMANCA DERSLERİ — Almanyada tahsil görmüş bir Türk Bayan, en modern metodlarla Almancayı kısa bir zamanda öğretmektedir. Akşamda A. M. rumuzuna mektupla müracaat. — 7

FRANSIZ MATMAZEL — Fransızca ders veriyor. Fiat müsaittir. Lux Ap. 8 Beyoğlu Galatasaray Yeniçarşı, Matmazel Dressy'ye müracaat. — 2

ALMANCA, İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinde birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir. Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir. (Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 4

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas program: Mükâleme, tercüme, İmlâ, tahrir usulü. Aylıklar: (A) kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. — 2

RİYAZİYE VE FEN DERSLERİNDEN — İmtihanlarda muvaffak olmak için şimdiden hazırlanmalı. Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta, ecnebi mektep talebelerini riyaziye ve fen derslerine hazırlamaktadır. Akşamda R. T. rümuzuna yazile müracaat. — 9

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden DVD - MP - GFV - MK - AM Öğretmen E K namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

Sivas - Erzurum hattı üzerinde bulunan Eskiköy, Karagöl, Kavaklı ve Çetinkaya istasyonlarının 1/11/936 tarihinden itibaren her türlü münakalâta açılacağı ve şimdilik bu kısım üzerinde pazartesi perşembe günleri muntazam birer muhtelit tren işletileceği muhterem halka ilân olunur. (1549) (2526)

İstanbul Defterdarlığından:

Cins ve saklı bulunduğu yer	Muhammen bedeli Lira Kr.
Ayasofyada Sultan Ahmed çeşmesi arkasında yanmış Adliye binası bahçesindeki Debboyda saklı 363 kalem elbiselik kumaş, fotoğraf makinesi, bakır, çinko, kurşun, matbaa hurufatı, elbise vesaire gibi muhtelif eşya:	1813 50
Balıkhanenin tamirinden kalıp elyevm Şehzadebaşında Selim paşa yokuşundaki Belediye tanzifat ahırları bahçesinde durmakta olan potrel vesair hurda demirler (potrellerin beher kilosu	3
(hurdaları » »	2
Sıtma mücadele teşkilâtından müdevver olup Dolmabahçede mülga İstablıâmirde saklı 28 model 4 silindirli ve 4914052 motör numaralı açık Şevrole marka otomobil.	90

Yukarıda cinsi ve bulundukları mevkileri yazılı emval hizalarındaki bedeller üzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı satılacaktır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 5/11/936 perşembe günü saat on dörtte yüzde 7,5 pey akçelerile Millî emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları. (M.) (2351)

Şirketi Hayriyeden:

Dünkü nüshamızda neşredilen ilânda bugün Rumeli Kavağından saat 19 da hareketle başlıca Anadolu ve Rumeli iskelelerine uğrayarak Köprüye gelecek olan 71 numaralı vapurun hareket saati tertip hatası olarak (10) şeklinde dizilmiştir. Hareket saatinin 19 olduğu tavzih ve tashih olunur.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca Müstahkem mevki ihtiyacı olan 150 ton kok kömürü açık eksiltme ile satın alınacağından ihalesi 2/11/936 pazartesi günü saat 16 yı 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 2250 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 169 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2170)

★

9 cu Kor için beheri 300 kilo tartan 15 tane baskül 2/11/936 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen tutarı 1830 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 138 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2171)

Silivri icra dairesinden:

Bir borçtan ötürü tahtı hacze alınan ve paraya çevrilmesine karar verilen ve hâlen Ortaköyde bulunan arka lâstikleri mevcut olmıyan bir adet ford markalı taş nakliye kamyonu açık arttırma suretile satılacaktır. Satış günü tayin edilen 9-11-936 pazartesi günü saat 14 den 17 ye kadar açık arttırma suretile satılacaktır. Birinci müzayede yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son arttırma günü olan 25-11-936 çarşamba gününe talik edilecektir. Yüz elli lira kıymeti muhammineli olup talip olanların mahallinde yani Ortaköyde görüp memuriyetimizde satılacaktır. Fazla izahat almak istiyenlerin Silivri icra dairesinin 936-448 nnumaralı icrada görmek üzere memuriyetimize müracaatları ilân olunur. Ve müzayede sonunda bir itiraz kabul edilmiyeceği ve Silivri icra dairesinde memuru tarafından satılacağı ilân olunur. M. 885

Osmanlı Bankasından:

Osmanlı Bankası gişeleri sonteşrinin 2 nci Pazartesi gününden itibaren yeni bir iş'ara kadar, aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaktır:

1 - Galata Merkezi ile Yenicami şubesi:
Adî günlerde: S. 9 dan 16 ya kadar
Cumartesi günleri: S. 9 dan 12 ye kadar

2 - Beyoğlu Şubesi:
Adî günlerde: S. 9 dan 12,30 a kadar
S. 14 den 16 ya kadar
Cumartesi günleri: S. 9 dan 12 ye kadar

Iktisat Vekâletinden:

1 — Vekâletimiz Deniz Ticareti Müsteşarlığı için beher nüshası 21X29 eb'adında tahminen (50) formadan ibaret olmak üzere (1200) nüsha (ARSIULUSAL» işaret kitabının bastırılması şartnamesi mucibince on beş gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin İstanbulda Deniz Ticareti ve Ankarada Vekâlet Levazım müdürlüklerine müracaat etmeleri.

3 — Münakasa 3/11/936 perşembe günü saat 10 da Ankarada Vekâlet Deniz Nakliyatı umum müdürlüğünde müteşekkil komisyonda icra edilecektir. İsteklilerin % 7,5 hesabiyle (450) liralık muvakkat teminatı yatırılmak için Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1378) (2237)

INHISARLAR IDARESI
FRANSIZ ŞAMPANYALARINI

8 Liradan **5** LİRAYA

İNDİRDİ

Toptan alanlara tenzilât yapılır.

Bayram Günleri Şampanya ile Neşeleniniz!

Deniz yolları
İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

MUDANYA HATTI KIŞ PROGRAMI

1 İkinciteşrinden itibaren Mudanya hattında kış programının tatbikine başlanacaktır. Buna nazaran İstanbuldan Pazar, Salı, Perşembe ve Cuma günleri olmak üzere haftada dört posta kalkacaktır. İstanbuldan saat 8,30 da kalkacak bu postalardan Salı ve Cuma postaları gidiş ve dönüşte Armutlu ve Mudanyaya uğrayrak Gemliğe kadar gidecekler ve diğer iki posta yalnız Muadnyaya gidip gelecektir. Perşembe postası Mudanyadan ayni gün İstanbula dönecektir. (2603)

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Erland vapuru 30 T. evvele doğru.
Nordland vapuru 8 T. saniye doğru
Gunborg vapuru 11 T. saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Erland vapuru 31 T. evvele doğru
Nordland vapuru 9 T. saniye doğru
Gunborg vapuru 12 T. saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991-2-3

DOYÇE LEVANT LİNYE G. M. B. H. HAMBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

İstanbulda beklenen vapurlar

Akka vapuru 29 T. evvele doğru
Milos vapuru 1 İkinci teşrine doğru

Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Akka vapuru 30-31 T. evvele doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar

İtauri vapuru 30-31 T. evvele doğru
Derindje vapuru 3-4 Teşrinisaniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE **vapur acentalığına müracaat.**
Telefon: 40319

Muzadı taaffün ve deriyi takviye hassalarına malikiyeti Krem Pertev'in bugünkü şöhret ve şümulünün bariz delilidir.

Limanımızdan hareket edecek vapurlar

Celio vapuru 30 teşrinievvel cuma saat 9 da (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

Merano vapuru 4 teşrinisani çarşamba saat 16 da (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile) ye

Aventino vapuru 4 teşrinisani çarşamba saat 17 de (Pire, Napoli, Marsilya ve Cenova) ya

Albano vapuru 5 teşrinisani perşembe saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence, Novorosisk, Batun, Trabzon ve Samsun) a

Quirinale vapuru 6 teşrinisani cuma saat 9 da (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

Kumpanyanın mesul olamıyacağı teahhürler veya değişiklikler müstesnadır.

Şimalî, Cenubî ve merkezî Amerika ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayi şark için doğru bilet verir. «İTALİA» vapur kumpanyasının lüks vapurile muhtelit servis.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım hanında kâin (Lloyd Triestino) ser acentasına. Telefon 44870 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşesi binasındaki yazıhanelerine telefon: 44686

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'î pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu muhitlerde, bulaşık hastalıklardan vikaye eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

İlân

Anika nam diğer Mühtediye macide ile altıncı hukuk mahkemesinin 17 eylül 935 tarihli boşanma kararından sonra hiç bir alâka ve ilişiğim kalmadığını görülen lüzum üzerine beyan ederim.

Osman Halil Beşçınar

Osmanlı Bankasından:

% 5 faizli 1918 tarihli istikrazı dahili tahvilleri hamillerine:

1 Sonteşrin 1936 vadeli ve 38 No. lu kupon bedelinin, 1 Sonteşrin 1936 tarihinden itibaren Osmanlı Bankasının Galata ve Ankara idareleri ile vilâyet merkezlerindeki bütün şubeleri gişelerinde ödeneceği ilân olunur.

20 Türk lirası itibarî kıymetli beher tahvil kuponuna mukabil kâğıt para olarak 50 kuruş verilecektir.

Her akşam
REGENCE
Lokantasında:
FERRY HİDE
Yeni Viyana orkestrasını dinleyiniz. Bir harikadır.
Yerlerinizi aldırınız. Tel. 41610

Türk Antrasitinin
En Büyük Vasfı:

AZ KÖMÜRLE ÇOK HARARET!

Türk antrasitinden büyük istifade temin etmek için:

"Sobanızda kömür yanmaya başlayıp sıcaklık istenilen dereceyi bulunca anahtarını kısınız ve sobanın alt kapaklarını tamamen kapayınız,,

SATIŞ YERLERİ:

Merkezi: Maden Kömürü İşleri T. A. Ş. Bahçekapu Taş Han Telefon: 21195
Galata: Türkiye İş Bankası şubesi. Telefon: 44630.
İstanbul: Adapazar Türk Ticaret Bankası, Bahçekapı, Taş Han Telefon: 22042
Ankara: Yenişehir, Ali Nazmi apartımanı. Telefon 1162.
Ankara: Adapazar Türk Ticaret Bankası Tel. şube 2316, Müdiriyet: 2319

İstanbul beşinci icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif hane eşyasının 3/11/936 tarihine müsadif salı günü saat 1 den 4 de kadar Tarabyada Çerkez sokağında 11 numaralı hane derununda açık arttırma suretile satılacağından isteyenlerin mezkûr gün ve saatta mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. M. 884

Motörlü vasıtalar
Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şoförlere, motör işlerinde çalışanlara lâzım bir kitabdır. Kitabcılardan arayınız.

Tevzi yerleri: İstanbul Kanaat kitabevi, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tül
Akşam matbaası

YERLİ MALI
GISLAVED

Dünyanın en sağlam lâstikleri

GISLAVED

Yerine başka marka veriyorlar. Aldanmayınız,

GISLAVED

Markasına dikkat ediniz.

VE EN SON MODA
ŞOSONLAR Türkiyenin Yerli Mallar Pazarlarında ve umum kundura satan mağazalarda arayınız.

İzmir Liman İşletme Müdürlüğünden:

Satın alacağımız Bin beş yüz ton rekopoze kömür için birinci teşrin ayının yirmi dördüncü gününden ikinci teşrin ayının beşinci perşembe günü saat 16 ya kadar münakasa müddeti tayin edilmiştir. Teklif mektuplarının 5 ikinci teşrin 1936 perşembe günü saat 15 e kadar idarede bulunmuş olması ve münakasaya gireceklerin bin liralık nakit veya banka mektubu teminat vermeleri şarttır.

Şartnameleri görmek isteyenler Levazım servisine müracaat etmelidirler. İsteyenlere şartname posta ile gönderilir. (2519)

PROTEJİN

Merhemini kullanan Frengi ve Belsoğukluğuna tutulmaz. Her eczanede bulunur.